

Piekdiena, 2017. gada 1. septembris

Kurzemnieks

LAIKRAKSTS VAI SKURZEMEI

Rudbāržos
skolas vairs
nebūs.

5. lpp.

3. lpp.

Tautas saimes
grāmatā var
parakstīties katrs.

Skolēna soma. Kā nēsāt, lai
mugurai labi.

8. lpp.

Ardievas vasarai

Pirmklasnieku sumināšanā Rumbas pagastā balonus gaisā laiž Rihards Dāvids, Dāvis Leimanis, Alise Cine, Lilija Zvirgzda, Arta Skujāne un Emīls Šneiders.

Šodien, 1. septembrī, Zinību dienā trijos mūspuses novados skolas zvans uz pirmo stundu aicina 266 pirmklasniekus.

Lieliska tradīcija jau vairākus gadus ir Rumbas pagastā, kur pirms pirmās skolas dienas īpaši tiek sveikti vismazākie skolēni. Tā 30. augustā Ventas ciema *Bukaišos* uz pasākumu bija aicināti 12 pirmklasnieki. Vispirms pagasta amatiereteātris rādīja izrādi *Zaķis un Bruņurupuciene*, tad katrs atnākušais saņēma dāvanīņu, ēda torti un gaisā palaida krāsainus balonus.

„Guvām pozitīvas emocijas,” sacīja vecāki un bērni. Gan

Arta Skujāne, gan Martins Mēnesis pirmo mācību dienu ļoti gaidot. Artai skolas zvans skanēs Kuldīgas Alternatīvajā sākumskolā. Meitene spriež, ka vislabāk viņai patikšot zīmēšana, bet, kad izaugšot liela, būšot ārste. Savukārt Martins dosies uz Kuldīgas 2. vidusskolu. Puikam patīk rakstīt, un viņš cer skolā to apgūt daudz labāk, bet nākotnē gribot būt datorspeciālists.

Inta Jansone, Lāsmas Reimanes foto

Pēc aptuveniem datiem Kuldīgas novadā ir 211 pirmziemnieku, Skrudas – 46, Alsungas – deviņi.

ĪSĪNAS

Lūkos Kurzemi

Kuldīgas senioru apvienība *Rumbiņa* aicina līdz 5. septembrim pieteikties ekskursijai, kas notiks 14. septembrī. Brauciena maršruts: Kuldīga–Talsi–Valdgailes dzirnavas–Valdemārpils–Ārlavas pagasta *Kauliņi*–Īves pagasta Laumu dabas parks–Dundaga–Valpene–Kuldīga. Tālr. 28335824.

Žurnālists un mūzika

2. septembrī 19.00 Padures muižā koncertā *Slēpies gaismā* ģitāru spēlēs un dziedās Uldis Jaunzems, vairāk pazīstams kā LNT žurnālists. „No dziesmām, kas spēlētas dažādos kolektīvos, izveidots stāsts par dzīvi, mīlestību, kam visies cauri dzezs, blūzs un blūzroks,” sola U.Jaunzems.

Mācības biškopjiem

4. septembrī 11.00 Turlavas pagasta *Ballās* pie biškopes Ievas Berholdas semināru par saimju sagatavošanu ziemai un apstrādi pret varrozi vadīs Latvijas Biškopības biedrības lektors Armands Gumbris. Varēs saņemt pretvarras preparātus.

Pilsētas laukumā deguši atkritumi

30. augustā 23.34 Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests saņēmis izsaukumu uz Pilsētas laukumu Kuldīgā, kur konteinerā deguši atkritumi 6 m². Ugunsgrēks likvidēts 23.59.

Pirmdien, 4. septembrī:

- Bērni pāri robežām – uz cita novada skolu.
- Arī Laidos pārmaiņas.
- Spēka trīscīņnieks Edgars Peterļevics.
- Ko gatavojam ziemai.

REDZĒJUMS

Skolēna vērtība

Daina
Tāfelberga,
tāl. 63350563,
daina.tafelberga
@kurzemnieks.lv

Šodien bērni un jaunieši plūst uz skolām jaunā mācību gada pirmajā dienā. Bet direktori līdz šim brīdim pielikuši ne mazums pūļu, lai audzēkņi dotos tieši uz viņu vadīto iestādi, sevišķi, ja skolēnu skaits nosaka tās nākotni.

Ķīnā nesen izbeigta pretrunīgi vērtētā politika: ģimenē ne vairāk par vienu bērnu. Tā ieviesta tālajā 1979. gadā, lai samazinātu straujo iedzīvotāju pieaugumu. Laulātajiem, kuri aizliegumu pārkāpa, draudēja sods: no naudas atņemšanas līdz darbavie-

„Kapitālieguldījumi sākas, kad bērns jāved uz pirmsskolu un vēlāk uz skolu.”

tas zaudēšanai vai abortam. Represijas kā savulaik pie mums, bet gluži pretējas, jo Padomju Savienībā 70. gadu beigās precētiem pāriem bija ieviests bezbērnu nodoklis. Ķīnas valdība nu attāpās, ka nav piedzimuši vismaz 400 miljoni bērnu un tas ir reāls drauds sabiedrību padarīt novecojušu, darba tirgu – nestabilu, līdz ar to lēnāku ekonomisko attīstību.

Pasaulē tomēr spriež par pārāpdzīvotību un tās radīto pārtikas trūkumu. Latvija ir duālā situācijā. Ir zeme kā lauksaimnieciskās ražošanas kapitāls, par spīti dabas kap-

rītēm var uz nebēdu audzēt Šarolē govīs (ar cūkām mēra dēļ vairs nav tik labi), kartupeļus, gurķus, kviešus, pat arbūzus un aprikozes. Bet to dara arvien mazāk cilvēku: vecie aiziet viņsaules laukos, vidējie aizbrauc, jauni nedzimst. Nav taču bijuši mums bērnu radīšanas aizliegumi. Mūsu valdība teju izmisīgi lūgusies pēc demogrāfiskā sprādziena, citādi – skolas jāslēdz ciet.

Mana kolēģe, padzirdot par Skrundas novada domes rīcību, likvidējot Rudbāržu skolu, un par to, ka šim pagastam tuvējo skolu vadība aicina audzēkņus uz vienu vai otru pusi, izsaucās: „Tad nu sapratuši, ka bērns ir vērtība!” Precizēšu, ka ne tagad, bet jau drīz pēc valdības nostādnes: nauda seko skolēnam. Šādā kontekstā skumji, ka bērns ir vērtība materiālā izteiksmē. Nezinu, cik tas labi vai slikti, bet potenciālie skolēnu radītāji tādu vērtību nejut un demogrāfijas plānus negrasās pildīt. Radīšana vēl būtu nieks – dzemdēt var pat tad, ja slēdz slimnīcu vai streiko vecmātes. Kapitālieguldījumi sākas, kad bērns jāved uz pirmsskolu un vēlāk uz skolu, lai gan Latvijas tiesībsargs pagērējis, ka izglītībai jābūt bez maksas.

Tā nu skolu direktori cīnās par katru audzēkni – brauc pa mājām un aģitē kā kādreiz, kad pēc iespējas lielāku skaitu vajadzēja pioneros vai komjaunatnē. Pasarg' Dievs, neuztveriet nosodoši, kādām metodēm tiek izcīnīta mazo skoliņu pastāvēšana, lai māmiņai un tētiņam, un pašvaldībai prieks. Tas ir – nauda.

PĒC PUBLICĒTĀ

Kas jāņem vērā pēc plūdiem Latgalē?

VISU NEVAR PAREDZĒT

Loreta Robežniece, Skrundas novada domes priekšsēde:

– Kuldīgas un Skrundas pašvaldības apvienotās civilās aizsardzības komisija, arī visa Kurzemes plānošanas reģiona sanāksmēs esam sprieduši par riskiem un sagatavošanos ārkārtas situācijām, ir izstrādāta sistēma, kā rīkoties plūdu, elektroenerģijas pārrāvumu u.c. gadījumos, lai rīkotos operatīvāk. Taču nelaime nenāk brēkdama, visu nevar paredzēt: ne plūdus, ne sausumu. To parāda arī Latgales notikumi. Labāk būtu tādas nelaimes nepieļaut, bet tas nav ne pašvaldības, ne citu institūciju spēkos. Var vienīgi izstrādāt shēmu, kā nekavējoties koncentrēt Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta, Zemes-sardzes un citu dienestu spēkus, lai ātrāk palīdzētu tiem, kurus nelaime skārusi. Pašvaldības un glābšanas dienestu vadītāji, dzirdot meteorologu paziņojumus par kādām atkāpēm no laika apstākļu normām, gulēt ejot, visbiežāk noliek telefonu tuvumā. Mūsupusē tādas katastrofas, par laimi, nav bijušas, jācer, ka nebūs, lai gan ar klimata pārmaiņām jāreķinās. Pirms kādiem padsmīt gadiem Ventā bija ledus sastrēgums, vajadzēja izsaukt spridzinātājus. Pirms astoņiem gadiem pavasara palos Venta no krastiem izgāja Raņķos. Ne vienu, ne otru gadījumu nevar saukt par katastrofu, un būtisku zaudējumu nebija.

JĀRĪKOJAS NASKĀK

Edgars Treibergs, Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padomes valdes priekšsēdis:

– Situācija applūdušajā reģionā ir dramatiska un lauksaimnieki – bezspēcīgi, jo radušies būtiski zaudējumi. Zemnieks tādu nelaimi nevar ne paredzēt, ne novērst. Lielākajā daļā ražu būs sarežģīti novākt, darbs iekavēsies, jāreķinās ar zaudējumiem, arī ar to, ka dažviet ražas nebūs vispār. Aicinām Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju strādāt naskāk, kompensējot ārkārtas situācijā radušos zaudējumus un piešķirot naudu izskaloto ceļu atjaunošanai. Vienlaikus aicinām kontrolējošās iestādes būt saprotošām un nesodīt saimniecības par dažādu prasību neievērošanu.

Aizvien biežāk saimniecību darbu ietekmē laika apstākļi, šoreiz daba applūdinājusi ganības, dārzus, sējumus, radot situāciju, ka raža zaudējusi kvalitāti un novākšana ir uz jautājuma zīmes. Visas cietušās saimniecības laukopībā un lopkopībā ir neapšauzamā situācijā, bet īpaši saspringta situācija tām, kam ir līgumsaistības, kuru izpilde atkarīga no ieņēmumiem.

Šīs lietavas atklājušas arī mūsu nesaimniecisko attieksmi pret meliorācijas sistēmu. Pienācis pēdējais laiks šajā jautājumā noteikt valsts politiku: pienākumus, atbildību, finansējuma sistēmu. Globālās sasilšanas sekas arvien vairāk sāk iespaidot lauksaimniecisko ražošanu, acīmredzot zemniekiem jāizvērtē sējumu, stādījumu un īpašuma apdrošināšanas lietderība, jo tā riski tiktu sadalīti un postījumu reizēs kompensāciju varētu saņemt no apdrošinātājiem.

JAUNI DATI PĒTĪJUMIEM

Jānis Ulme, Vides izglītības fonda pārstāvis:

– Starptautisko organizāciju pētījumi un ziņojumi jau sen vēsta, ka klimata pārmaiņu dēļ Eiropā paaugstinās jūras līmenis, rodas ekstremāli laika apstākļi: biežāka un intensīvāka svelme, plūdi, sausums un vētras. Tiek izvērtētas jaunākās prognozes par klimata pārmaiņu ietekmi Eiropā un konstatēts, ka seku mazināšanai izšķiroša būs labāka un elastīgāka stratēģija un rīcība. Taču paies gadi desmit, kamēr zinātnieki izpētīs, vai pašreizējos plūdus Latgalē var sasaitīt ar globālām vides pārmaiņām vai vienkārši vietējiem laika apstākļiem. Ir skaidrs: klimata pārmaiņas notiek, plūdi un dramatiski laika apstākļi daudzviet pasaulē kļūst arvien biežāki. Amerikā tie ir ekstremāli, tur cieša sasaiste ar klimata pārmaiņām, zinātniska pētniecība notiek augstā līmenī. Neesmu klimatologs un nevaru zīlēt, kādi efekti izraisījuši ārkārtas situāciju Latgalē. Tomēr nevaram neņemt vērā, ka šādas pārmērīgas dabas parādības notiek arī pie mums – cikls strauji kļūst intensīvāks. Gan jau notiek arī reģionāli laika apstākļu anomāliju pētījumi, bet tādu preventīvu pasākumu nav bijis daudz. Viens no zināmākajiem ir valsts pētījumu programmas KALME (Klimats, adaptācija, līdzsvars, mainība, ekosistēmas) četru gadu darbs Klimata maiņas ietekme uz Latvijas ūdeņu vidi. Tagad zinātniekiem būs jauni dati.

Daina Tafelberga

Ja jūs avīzē pamanāt kādu kļūdu vai neprecizitāti, būsīm priecīgi, ja mums darīsiet to zināmu pa tālruni 63350567.

MANUPRĀT

Sākas basketbols

Ikdienā par sporta notikumiem cītīgi neinteresējos, tomēr vienmēr priecājos par mūsu sportistu labajiem panākumiem. Bet dažādus pasaules un Eiropas mēroga mačus gan skatos un katru gadu ar nepacietību gaidu hokeja un basketbola čempionātu. Manuprāt, katram vajadzētu savējos atbalstīt. Atceros, ka pirms vairākiem gadiem par hokeju neinteresējos, bet draugi bija lieli atbalstītāji, un katrs čempionāts bija svētki un liels notikums – nebija pat svarīgi, vai mūsējie parāda labāko sniegumu vai ne. Tieši viņi ieinteresēja tomēr skatīties un just līdzī savējiem. Tās bija un vēl aizvien ir dažas dienas gadā, kuras tiek aizvadītas sportiskā noskaņojumā. Šovakar jātur īkšķi par mūsu valsts basketbola izlasi, kas jau nosaukta par sapņu komandu.

Lāsma Reimane,
tāl. 63350568,
reimane.lasma@gmail.com

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Kā atceraties savu pirmo skolas dienu?

Kintija Ozola, studente: – Es atceros, ka klasesbiedri likās dīvaini. Nebiju ar viņiem iepriekš pazīstama, zināju tikai vienu cilvēku. Mācījās Ventpils 1. pamatskolā. Bet skolas laiks man patika. Galvenais ir atrast to, ko patīk mācīties, tad jau ir labi. Man patika angļu valoda, kaut kas ar valodām saistīts.

Mareks Zvirbulis, skolnieks: – Atceros, ka sēdēju klasē ar puķēm un biju baigi nobijies. Tas bija tik sen! Mācījās Ugāles vidusskolā. Skolas laiks bija drausmīgs – tas sākums, kamēr iedzīvojas. Ja maina skolu, tad ir vēl trakāk. Savā ziņā uz skolu iet patīk, jo tur ir draugi un viss pārējais.

Vija Rožkalna, pensionāre: – Gladiolas, balts priekšauts... Gladiolas garākas par mani. Labi, ka ir bildes, kas par to stāsta. Iemūžiniet 1. septembri fotogrāfijās, lai var atcerēties! Un ir jau iets cauri tam ne tikai savā, bet arī bērnu un mazbērnu laikā. Kaut kādas atšķirības ir, vairāk vizuālas – kādi skolēni izskatās tagad, kad iet uz 1. septembri. Pieļauju, ka arī tagad bērniem izjūtas šajā dienā ir citādākas nekā ikdienā.

Aina Salma, strādā Padures bibliotēkā: – Tas bija šausmīgi sen – 1961. gadā. Bet to dienu atceros labi. Mamma bija uzšuvusi brūnu kleitīņu, kas man ļoti patika – ar tādām faltiliņām. Tajā laikā nebija formas, cilvēki paši šuva. Tie bija vēl diezgan trūcīgi laiki. Mācījās Vārmes skolā, pirmā audzinātāja bija skolotāja Lācenberga, viņu atceros ar lielu pateicību. Jau no 1. klases dzīvoju internātā. Man patika.

Madara Bļodniece, pilnas slodzes mamma: – Sāku mācīties Pelču pamatskolā. Man par 1. septembri ir pašas labākās atmiņas. Tobrīd patika viss: man uzdāvināja vienu asteri, un jau tas likās ļoti, ļoti iespaidīgi. Skolas laika sākums bija vienkāršs, ļoti centīgs, pēc tam jau kļuva grūtāk, bet domāju, ka tā ir daudziem. Kopumā patika viss, īpaši pamatskolā.

Elza Brūvere, pensionāre: – Tāds satraukums bija pirmo dienu. Līdz 4. klasei biju Griķos, Rumbas pagastā, pēc tam Vārmē. Skolas laiks bija tāds normāls. Tā kā mācījāties Vārmē, palikām internātā, jo vajadzēja iet astoņus kilometrus. Ģimenē bijām uzreiz trīs, kas aizgāja skolā: es un divi brāļi.

Maija Jankovska, Lāsma Reimanes foto

Tautas saimes grāmata Skrundā

Skrundas bibliotekāre Baiba Šurma aicina izmantot iespēju, tuvojoties Latvijas simtgadei, ierakstīt labus vārdus tautas saimes grāmatā.

Vēl šodien un rīt skrundenieki var ierakstīt vēlējumu tautas saimes grāmatā, kas tagad atrodas pilsētas bibliotēkā, bet nākamnedēļ sāks ceļu pa novada pagastiem.

Bibliotekāre Baiba Šurma atzīst, ka liela atsauce diemžēl bijusi vienīgi atvēršanas svinīgajā pasākumā. Tad Skrundas Goda pilsoņu Viestura Meļķa un Jāņa Blūma piemēram sekojuši vēl vairāki pilsētnieki. Šīs nedēļas laikā ar cēlo nodomu ierakstīt kādu vēlējumu, pārdomas, attīstības ideju vai vienkāršu sveicienu Latvijai 100 gadus atnākuši vien daži cilvēki. No 4. līdz 8. septembrim grāmata būs atvērta Rudbāržu bibliotēkā, tad pa nedēļai pārējos pagastos: Nīkrācē, Raņķos un Jaunmuižā (Antuļu bibliotēkā.)

Tautas saimes grāmata ir Rīgas aktīvo senioru alianses RASA ierosme, tā ceļo pa visiem Latvijas novadiem, uzkrājot ļaužu iespaidus un pārdzīvojumus un tā veidojot

kopīgu vēstures stāstu.

Ceļojums sākas pavasarī Rīgā un tur atgriezīsies nākamgad, lai pirms valsts 100. jubilejas tiktu izlikta Nacionālajā bibliotēkā. Novēlējumus raksta gan seniori, gan skolēni, jauni ļaudis, ģimenes, kolektīvi un biedrības. Tie izteikti arī dzejā, zīmējumos un papildināti ar fotogrāfijām.

Kuldīgas galvenajā bibliotēkā grāmatā iedzīvotāji varēs parakstīties 6., 8., 9. septembrī tās darba laikā no 9.00 līdz 18.00 bibliotēkas 1. stāvā. Direktores vietniece darbam ar pagasta bibliotēkām Sanita Tilgale informē, ka 7. septembrī bibliotēkas darbinieki vedīs grāmatas uz mājām, līdz tiks ņemta arī saimes grāmata: „Cilvēki, kuriem ir grūtības nokļūt līdz bibliotēkai, var pieteikties, zvanot uz bibliotēku līdz 6. septembra pēcpusdienai pa tālruni 63350281. Mēs viņiem šo grāmatu aizvedsim uz mājām.”

Dainas Tāfelbergas teksts un foto

Pagastu ceļus uzlabos pamazām

„Turlavā redzējām, kā Kuldīgas komunālie pakalpojumi (KKP) sadarbībā ar zemnieku Jāni Uzulēnu uzlaboja vienu grantēta ceļa posmu. Iespējams, šāda metode der arī citos kritiskos ceļos,” Kuldīgas novada pagastu pārvalžu vadītājiem sacīja domes izpilddirektore vietniece Agnese Buka.

Viņa gan piebilda, ka tur paveikto varētu izdarīt vēl labāk, un tam piekrita arī Turlavas pārvaldnieks Mārcis Brantevics. KKP vadītājs Pēteris Gobzemis skaidroja, ka metode ir diezgan lēta, bet ne jau visur izmantojama.

DARA KOPĀ

J.Uzulēns pirms tam bija izcirtis ceļmalas kokus un krūmus, tad zemes apaugumam, kas kavēja ūdens noteci, klāt varēja ķerties KKP greiderists. Atkarībā no apauguma ceļa posmi greiderēti pat četras piecas reizes, bet izmaksas bijušas 140–170 eiro par kilometru. Ja grunts būtu jāved projām, tas būtu daudz dārgāk, atkarībā

no vietas, kurp tā jāaizved. Tagad greiders apauguma kārtu uzvilcis uz ceļa, veidojot profilu, ievilcis arī nelielus grāvīšus.

Šo pašvaldības un lauku uzņēmēja sadarbību kā labo piemēru filmējis LTV raidījums *Province*.

PAVEIKTAIS NE VIENMĒR APMIERINA

Ēdoles un Īvandes pagasta pārvaldniece Anda Upleja piebilda: no KKP pagastu ceļus greiderē divi greideristi – viena darbs ir labs, otra dažkārt neapmierinot. Brigita Lange no Padures papildināja, ka dažreiz greiderista darbu viņa nepieņem, zvina KKP ceļu speciālistam Gatim Ozolam, un ceļš tiekot pārgreiderēts.

P.Gobzemis atgādināja, ka par jebkuru jautājumu var zvanīt KKP speciālistiem, bet arī viņš pats gatavs atbildēt uz jebkuru jautājumu pat brīvdienās. A.Buka uzskata, ka pagasta

pārvaldniekam, kurš ceļu jomā nav speciālists, nemaz nav tik viegli noteikt darba kvalitāti, tādēļ iecerēts domē pieņemt ceļu speciālistu, kura pārziņā būs visi pagasti.

KĀ RUNĀT AR ZEMNIEKIEM

Gan pagastu vadītāji, gan P.Gobzemis par problēmu uzskata to, ka zemnieki grāvjus bieži aizar un laukus apar pārāk tuvu ceļiem, jo aizsargjoslas platums visos pagastos nav vienāds. Lai tos, kuri regulāri to neievēro, varētu sodīt, vajadzīgi saistošie noteikumi. P.Gobzemis jautāja, vai būtu lietderīgi izsūtīt informatīvas vēstules, – varbūt labāk ar katru pārrunāt. Viņam ir pieredze, ka, uzrunājot arāju tieši darba laikā, tas atzinis – nemaz nav aizdomājies, ka piear pārāk tuvu ceļam, tā to bojājot. Bet pēc sarunas jau uztaisījis ataruma vagu.

Vēl KKP vadītājs rosināja informēt tos lauksaimniekus, kuru īpašumā pie ceļiem saauguši krūmi. Varētu dot laiku tos izcirst, bet, ja ne, nodot kādam šķeldotājam. „Ja ceļmalās nav krūmu, ceļš labāk žūst,” pārliecināts P.Gobzemis.

Inguna Spulniece

Uz darbu ar divriteni!

Otrdien, 19. septembrī, ikviens aicināts uz darbu braukt ar velosipēdu. Akcija *Ar velo uz darbu* ir daļa no Eiropas Mobilitātes nedēļas (16.–22. septembris). Šogad tā mudina izmantot arī skrituļdēli, skrejriteni, sabiedrisko transportu, elektromobili, iet kājām vai ar kolēģiem uz darbu doties ar vienu transporta līdzekli. Līdz 7. septembrim pašvaldības, biedrības, skolas, uzņēmumi aicināti reģistrēt pasākumus šai dienai. To rīkotāji un infrastruktūras uzlabotāji tiks sveikti 22. septembrī Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijā, radošākie – ES mērogā. Informācija: <http://ej.uz/EMN2017konkurss>.

Atzītākais medus

Latvijas Biškopības biedrības konkursā *Latvijas atzītākais medus* otro gadu pēc kārtas ēdēji par gardāko atzina Ķekavas novada Daugmales pagasta z/s *Dorītes* biškopja Jāņa Sulutaura liepziestu medu. Otrajā vietā ar griķu medu Rimants Gaidamovičs no Naukšēniem, trešajā ar pūpolu-pienu medu – Saldus SIA *Meduspils* biškopis Jānis Vainovskis.

Jauniešiem par biznesu

Pirmdien, 4. septembrī, Kuldīgas jauniešu mājā Jelgavas ielā 26 aicināti jaunieši, kas vēlas laukos nodarboties ar uzņēmējdarbību. 10.00 zemnieku saimniecības *Kalna Ventinieki* saimnieks Ainis Ancāns stāstīs par resursu un tirgus analīzi un mērķauditorijas noteikšanu, pēc kafijas pauzes – par sadarbības partneriem, riskiem un pretriskiem, bet no 14.30 režisors Dace Priede mācīs uzstāšanās un prezentācijas prasmes.

NO VALSTS POLICIJAS IKDIENAS

Informē Valsts policijas Kurzemes reģiona pārvaldes vecākā speciāliste Madara Šeršņova.

26. augusts. Ap 15.30 veikalā Kuldīgā aizturēts vīrietis, kurš centās nozagt alu aptuveni četrus eiro vērtībā. Valsts policijā sāks kriminālprocesu. Ap 20.00 tiek ziņots, ka slimnīcā nogādāts 1982. gadā dzimis vīrietis, kuram konstatēti miesas bojājumi un alkohola reibums. Kā noskaidrots, traumas, visticamāk, gūtas tajā pašā dienā. Sākts kriminālprocess.

27. augusts. Ap 16.00 Kuldīgā, Virkas ielā, konstatēts, ka avarējusi automašīna *Mitsubishi*, kurai nomainītas numura zīmes. Sākta administratīvā lietvedība. **28. augusts.** 14.00 medicīnas iestādē informē, ka konfliktā Rudbāržos 1978. gadā dzimusi sievietei iesitusi pa seju vecākai sievietei, nodarot miesas bojājumus. Cietusi atteicās doties uz slimnīcu. Sākta administratīvā

lietvedība. Ap 16.30 Kuldīgā, Liepu ielā, konstatēts, ka automašīnai *Audi* izsists priekšējais stikls. Sākta administratīvā lietvedība.

30. augusts. Ap 10.30 Pelčos 1993. gadā dzimis vīrietis, vadot automašīnu *BMW*, neizvēlējās drošu ātrumu, iebrauca grāvī, kur auto apgāzās. Cietušo nav. Ap 15.30 Kuldīgā Jelgavas un Graudu ielas krustojumā notikusi sadursme starp automašīnām *Seat* un *Volkswagen Golf*. Noskaidrots, ka 1986. gadā dzimis vīrietis, vadot automašīnu *Seat* pa Jelgavas ielu un nogriežoties uz Graudu ielu, nedeva ceļu automašīnai *Volkswagen Golf*, kuru vadīja 1984. gadā dzimis vīrietis. Rezultātā notika sadursme. Negadījumā cietušo nav, taču automašīnas *Seat* vadītājam uzrakstīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Uzklaušija Iveta Grīniņa

REKLĀMA

PĀRDODAM

Augu aizsardzības līdzekļus, minerālmēslus un sēklas materiālu no vadošajiem ražotājiem.

Vairāk - Rapsim.lv

linas agro

SIA Linas Agro konsultanti: Sarmīte Nāburga - 28008836, Artis Rimkus - 25646455

Ceļu sāks labot oktobrī

Oktobra otrajā pusē Laidu pagastā plānots ar Eiropas atbalstu sākt pārbūvēt nedaudz vairāk par kilometru grantētajā ceļā Sermīte–Kazdanga, taču darbs visdrīzāk tiks pabeigts pavasarī.

Kā informē domes projektu speciālists Lauris Hercenbergs, tiks stiprināta brauktuve, veidotas nobrauktuves, tīrīti un rakti grāvji, labotas un ierīkotas caurtekas. Ceļa parametri tikšot saglabāti ar nelielām izmaiņām. Kopējās izmaksas (127 417 eiro bez PVN) ietilpst arī pašvaldības daļā.

Ceļš no Sermītes uz Kazdangu īpaši sākumā ir šaurs, līkumots, kalnains un vecas alejas ieskaus. Pirms būvdarbiem un ciršanas atļaujas pieprasījuma Liepājas būvfirmā A-Land trase jāiezīmē, jāpieaicina pašvaldība, būvuzraugs no Rīgas SIA Pro Via un projekta autors no Ķekavas SIA PBT, lai izlemtu, kurus kokus izzāgēt, kurus saglabāt.

Laidu muižas bojātās kāpnis pie skolas ieejas nojauktas, lai atjaunotu.

Kuldīgas būvfirmā Genus restaurē Laidu pamatskolas ieejas kāpnis, kas laika gaitā bija izšķobījušas un kļuvušas nedrošas.

Darbs sākts augusta nogalē un cerēts to izdarīt līdz 1. septembrim, taču tas neplānoti aizkavējies. Remontu finansē novada dome, un, kā informē projektu speciālists

Matīss Upītis, noņemot pakāpienus, atsegtā stipri bojāta pamatkonstrukcija, kas vispirms bija jāpārbūvē, tikai tad pakāpieni jāatliek vietā. Skolēni izmanto sānu ieeju. Otrās kāpnis muižas nama parka pusē jau sen netiek lietotas, jo ir bīstamas un nožogotas.

Dinas Poriņas teksts un foto

Kam pienākas juridiskā palīdzība no valsts

Kad un kādu juridisko palīdzību nodrošina valsts; kādi ir Juridiskās palīdzības administrācijas (JPA) pakalpojumi, informē tās juriskonsulte Zane Greidiņa.

PADOMS, DOKUMENTI VAI AIZSTĀVIS

Civiltiesiskā strīdā, kas tiek risināts ārpus tiesas un tiesā, administrācija palīdz maznodrošinātām, trūcīgām personām un tām, kuras pēkšņi nonākušas tādā situācijā un materiālā stāvoklī, kas tām liedz savas tiesības aizsargāt, vai kuras atrodas pilnā valsts vai pašvaldības apgādībā.

Administratīvajās lietās tiesā juridiskā palīdzība tiek nodrošināta patvēruma un izraidīšanas jomā (ir specifiska saņemšanas kārtība) un bāriņtiesas lēmuma pārsūdzībai, ja lieta skar bērna tiesības un likumīgās intereses. Jāraksta iesniegums JPA (veidlapa atrodama internetā: <http://jpa.gov.lv/valsts-nodrosinatas-juridiskas-palidzibas-veidlapas>).

Saņemot iesniegumu, JPA lemj, vai piešķirt konsultāciju, procesuālo dokumentu izveidi un pārstāvību tiesā, un norīko palīdzības sniedzēju. Latvijas valstspiederīgajiem administrācija nodrošina arī finansiālo atbalstu juridiskās palīdzības samaksai, lai ārvalstīs kārtotu jautājumus par bērna aizgādības tiesību pārtraukšanu vai atņemšanu.

Sarežģītajās administratīvajās lietās tiesā palīdzība jālūdz Administratīvajā tiesā. Pamatojoties uz tās lēmumu, JAP nodrošinās juridisko atbalstu.

Kriminālprocesā valsts palīdzība jālūdz kriminālprocesa virzītājam, lai tas cilvēkam piešķirtu aizstāvi vai pārstāvi. Advokāts tiek uzaicināts nepilngadīgam cietušajam un viņa pārstāvjiem, ja noziegums saistīts ar vardarbību un to izdarījis persona, no kuras nepilngadīgais ir atkarīgs, vai tad, ja noziegums vērst pret tikumību vai dzimumneaizskaramību. (Vairāk informācijas: <http://jpa.gov.lv/pakalpojumi>.)

Juridiskās palīdzības administrācijas adrese:
Pils laukums 4, Rīga, LV-1050,
bezmaksas tālr. 80001801,
tālr. 67514208,
e-pasts: jpa@jpa.gov.lv,
vairāk: www.jpa.gov.lv.

Atbalsta tālrunis noziegumos cietušajiem – 116006.
www.cietusajiem.lv.

ATLĪDZĪBA CIETUŠAJAM

Ir tādi gadījumi, kad noziegumos cietušajiem ir tiesības uz valsts kompensāciju, skaidro JPA juriskonsulte. To izmaksā tišos noziegumos cietušajiem, kuriem nodarīti smagi vai vidēji smagi miesas bojājumi, arī tad, ja iestājusies nāve, ir aizskarta cietušā tikumība vai dzimumneaizskaramība, ja cietušais ir cilvēku tirdzniecības upuris vai inficēts ar HIV, B vai C hepatītu. Atlīdzības pieprasījumu JPA var iesniegt gada laikā pēc dienas, kad cilvēks atzīts par cietušo vai ir uzinājis par faktiem, kas viņam dod tiesības to darīt (piemēram, pēc ekspertīzes rezultātiem, nozieguma kvalifikācijas u.c.).

Kompensāciju var pieprasīt arī tad, ja vainīgais nav noskaidrots, kā arī negaidot krimināllietas izskatīšanu tiesā.

(Pieprasījuma veidlapa: <http://jpa.gov.lv/valsts-kompensacijas-pieprasijuma-veidlapas>.) Padomu, kā to aizpildīt, bez maksas var saņemt JPA, kā arī pie kriminālprocesa virzītāja: policijas, prokuratūras vai tiesas.

Jana Sūruma

Vecpilsētas komisija iecerēta mainīga

Kuldīgas novada dome apstiprina vecpilsētas vides komisijas nolikumu un mainīgo sastāvu.

Finanšu komitejā deputāti izskatīja piedāvājumu šajā komisijā ievēlēt būvniecības nodaļas vadītāju Janu Jākobsoni, viņas vietnieci Inesi Sulojevu un projektu speciālisti Sintiju Vītoliņu. Pārējie komisijas locekļi pārstāvētu konkrētas jomas. Piemēram, jautājumos par izpēti varētu pieaicināt muzeja direktoru Eduardu Dambergu, galvenās bibliotēkas vadītāju Laimu Mirdzu Osteli, projektu speciālisti Ilzi Zariņu un nekustamo īpašumu nodaļas vadītāju Klāvu Svilpi. Par pārvaldību viendokli izteiktu Kuldīgas attīstības aģentūras vadītājs Kaspars Rasa, *Kuldīgas komunālo*

pakalpojumu vadītājs Pēteris Gobzemis, *Kuldīgas siltumtīklu* vadītājs Artis Roberts, *Kuldīgas ūdens* vadītājs Andris Kļaviņš un domes jurists Uģis Gauja. Par sabiedrības izglītošanu un iesaisti tiktu uzklaušīta kultūras nodaļas vadītāja Dace Reinkopa, mākslinieku rezidences vadītāja Ilze Supe, vides speciāliste Dace Jansone, deputāti Inese Astaševska, Artis Gustovskis un Sīgita Vaivade.

S.Vītoliņa deputātiem skaidroja, ka katras nozares pārstāvis ierastos uz to komisijas sēdi, kurā tiktu izskatīti attiecīgie jautājumi. Minētie speciālisti saistībā ar vecpilsētu līdz šim jau strādājuši dažādās darba grupās.

Inguna Spuleniece

Pošas Hercoga Jēkaba tirgum

Līdz 19. septembrim Kuldīgas novada pagastu pārvalžu vadītājiem jāuzrunā iedzīvotāji, mudinot piedalīties ikgadējā Hercoga Jēkaba tirgū Kuldīgā, Pilsētas dārzā.

Tiekoties ar pagastu pārvaldniekiem, kultūras centra direktore Inta Burnevica teica paldies par palīdzību Kuldīgas dzīrēs un mudināja ar visiem spēkiem iekļauties tirgus rīkošanā, mīļi uzrunājot visus mājamatniekus un uzņēmējus, kuri varētu piedāvāt savus darinājumus. Vienīgi jēlas gaļas tirgošana Pilsētas dārzā nebūs pieļaujama, bet būtu labi, ja tirgotāji atvestu dzīvus lauku sētas iemītniekus: trušus, vistas u.c. Viņa pastāstīja, ka plānots šajā

Šogad Hercoga Jēkaba tirgus notiks 7. oktobrī no 12.00 līdz 16.00. Kā ierasts, 15.00 tiks apbalvoti sakoptyko īpašumu konkursa uzvarētāji.

dienā atjaunot rudens balli, tā notikšot kafejnīcas *Jēkaba sēta* pagalmā. Līdz šim bijuši mēģinājumi ballētājus pulcināt *Metropoles* terasē un citur. *Jēkaba sēta* šķietot simboliska jau ar nosaukumu vien. 19. septembrī tiks pārrunāts gan katra pagasta piedāvājums, gan vietu sadalījums.

Inguna Spuleniece

Kārlim Ulmanim – 140

3. septembrī 12.00 muzejā *Pikšas* Dobeles novadā būs atceres pasākums Valsts prezidenta Kārļa Ulmaņa 140. jubilejā. Tas tiks atklāts 10.00 Bērzes luterāņu baznīcā ar dievkalpojumu. 12.00 *Pikšās* tiks pasniegta K.Ulmaņa simtā stipendija, būs Latvijas mazpulku veidota ziedu kompozīcija. Uzstāsies jauniešu koris *Pa saulei* un ansamblis *Dobeles zemessargi*, darbosies lauku labumu tirdziņš.

Kas izraisīja skolēnu straujo aiziešanu?

O.Kalpaka Rudbāržu pamatskolā šis 1. septembris nav tik liksms kā citugad. Jau pavasarī Skrundas novada dome paziņoja par 7.–9. klases slēgšanu, bet nedēļu pirms mācību gada nolēma, ka jau pēc sešiem mēnešiem skola jāslēdz pavisam.

„Manuprāt, deputāti, pieaicinot arī vecākus, varēja vēlreiz tikt pie mēneša, kad zināms, cik pašreizējiem un potenciālajiem skolēniem vajadzīga šī skola, un tikai tad izlemt,” uzskata Rudbāržu pamatskolas direktors Dzintars Strauts.

Vēl neviens nevar pateikt, kas ar kultūrvēsturisko Rudbāržu muižu notiks pēc Oskara Kalpaka vārdā nosauktās skolas slēgšanas.

PAVASARĪ BIJA CERĪBA

Vēl aizvakar nebija precīzi zināms, cik bērnu mācīsies Rudbāržos, jo domes pēkšņais lēmums, ka skola jāslēdz 1. martā, nevis mācību gada beigās, licis pārdomāt arī tiem nedaudzajiem vecākiem, kuri savas atvases bija pieteikuši šeit. Daži bērni steigšus pārcelti citviet, par daļu galīgā atbilde nav sniegta.

Stāsta pamatskolas direktors Dzintars Strauts: „Pavasārī Latvijas mazāko skolu sarakstā bijām 36. vietā, pagājušajā 1. septembrī pie mums ieradās 37 bērni. Pēc valdības nostādņēm vajadzēja izšķirties: vai nu likvidēties, vai pārtapt par sākumskolu. Teorētiski aprēķinājām, ka šogad septembrī varētu būt 25 bērni. Ja atskaita brāļus un māsas, kuri aiziet līdz lielajiem, tad – 20. Man tas nelikās briesmīgi, jo pērn Latvijas mazākajā skolā Preiļu novadā mācījās tikai deviņi un līdz 20 bērniem bija vismaz desmit skolās.”

VARĒJA GLĀBT PIRMKLASNIEKI

Direktors norāda, ka skolā strādājuši augsti kvalificēti pedagogi, daudz ieguldīts gan mācību darbā, gan ēkas kā vēsturiskas celtnes un Latvijas atbrīvošanās cīņu piemiņas vietas uzturēšanā. Mācīties šādā namā ikvienam būtu prieks. Pavasarī daudz runāts ar vecākiem, īpaši tiem, kuru bērniem jāiet 6. (sākumskolas pēdējā) klasē un kurus pārmaiņas skartu visvairāk.

Jūnijā pēkšņi sākusies lavīna – gandrīz puse potenciālo audzēkņu aizgājuši. „Par 6. klasi sapratu, taču domāju, ka robu kompensēs tikpat daudzi pirmklasnieki – pieci vai seši. Augustā ieradās pašvaldība un nepārprotami lika saprast, ka skolu grib likvidēt.”

CITAS IESPĒJAS NEAPSPRIEDA

Ja vecāki teiktu, ka vēlas, lai bērni mācās te, direktors ierosinājis šādu modeli: tiek izveidota,

piemēram, Skrundas vidusskolas filiāle, kurā paliek divi skolotāji (ar valsts un pašvaldības finansējumu). Tad bērni varētu mācību gadu pabeigt Rudbāržos un aprīlī nebūtu jāmeklē jauna skola. Pedagoģis uzskata, ka mazajiem nav tik viegli pēkšņi mainīt vidi. Taču par filiāli nav runāts. „Tika izvirzīts jautājums: likvidēt vai ne. Nekādu alternatīvu! Tas mazliet saniknoja. Vienlaikus jāprieccājas, ka bērniem atrastas jaunas skolas, viņiem apstākļi nepasliktināsies, ja neskaita to, ka kādam ceļš uz mācībām būs cits, varbūt tālāks.”

UZ KAIMIŅU NOVADIEM

Pēc pašreizējiem aprēķiniem no likvidētās 7.–9. klases audzēkņiem, kuriem piespiedu kārtā bija jāmeklē cita skola, pa četriem aizgājuši uz Laidiem (Siekstātē dzīvojošie) un Skrundu, trīs uz Kalveni, viens uz Nīkrāci. Tātad septiņi – uz kaimiņu novadiem, kuru pašvaldības jau uzreiz pie-

solījušas transportu. Tas ir viens no iemesliem, kāpēc līdzīdevās mazākie brāļi un māsas, jo vecākiem vieglāk bērnus laist vienā skolā. Tad vēl viens otrs vēlējies mācības turpināt kopā ar klasesbiedriem, un radusies neskaidrība, cik tad to skolēnu būs un vai skola vispār varēs pastāvēt. Tāpēc vēl daži steigušies izņemt dokumentus. Skolēnu skaits sarucis līdz pieciem un, iespējams, būs vēl mazāks.

Vecāku izvēli esot grūti izskaidrot: kādam svarīgi pedagogi, citam nav gribējies uzreiz laist lielā skolā, kādu pamudinājis kaimiņu mācību iestādes vadītājs.

PAR NĀKOTNES VĪZIJU NERUNĀ

Pēc pārveides par sākumskolu jūnija vidū atbrīvoti septiņi pedagogi, kas strādājuši nepilnu slodzi. Redzot, ka samazinās skolēnu skaits, viena skolotāja atlūgumu uzrakstījusi pati, vēlāk aizgājušas vēl divas, kurām

darbs bija paredzēts. Divas tagad palikušas skolotājas mācīs visus sākumskolas mācību priekšmetus, izņemot mūziku, sportu un informātikas. Tā kā skolēnu skaits nav zināms, vēl nevar pateikt, kādās grupās tiks strādāts.

Tāpat jāprecizē saimnieciski jautājumi, piemēram, par apkuri. Vairākas telpas ēkas vienā galā aizņem rotaļu grupa, kurā ir 15 audzēkņu. Tā nav apdraudēta, vienīgi plānots to pārveidot par Skrundas pirmsskolas izglītības iestādes *Liepziedīņš* filiāli.

Kā vēsturniekam Dz. Strautam rūp Rudbāržu muižas liktenis pēc tam, kad viņš aiziesot kā pēdējais un izslēgšot tur gaismu. Jau iepriekš rosināts, ka šeit varētu būt izglītības, sporta, vēstures un tūrisma centrs, jo ir laba bāze, kas izveidota ar dažādu projektu atbalstu. Taču tā ir tikai vīzija. Arī pašvaldība par to vēl neko nevar pateikt.

Vienas balss pārsvars

Liktenīgajā 24. augusta Skrundas novada domes sēdē Rudbāržu pamatskolas slēgšanas jautājums iepriekš nebija iekļauts, bet tika iebalsots darba kārtībā. Tāpēc tas apspriests neierasti ilgi – teju stundu.

Kā norādīja izglītības nodaļas vadītāja Inga Fluģrāte, nevelkot slēgšanu garumā (likums prasa vismaz sešus mēnešus), tiktu ietaupīta nauda.

No budžeta tiek finansēta pirmsskolas grupa, uzturēta sporta zāle, skolā darbojas jauniešu centrs. Pirmajā pusgadā varētu ietaupīt ap 8000 eiro, vēl ievērojamāka summa būtu nākamgad. Savukārt deputātu diskusijas liecina, ka viņiem nav īsti skaidrs, kā rit darbs tik mazā skolā, kurā klases ir apvienotas. Tiek minēta arī filiāles veidošana, bet kā arguments izskan: pēc Kuldīgas novada pieredzes ar naudas sadalījumu neviens neesot apmierināts.

„Tā nebūs pasaules glābšana,” teic Skrundas vidusskolas direktors Ainārs Zankovskis. Vienlaikus tieši viņš ierosina balsot par to, lai mācību gads Rudbāržu skolā tiktu pabeigts un tikai tad iestādi likvidētu. Tam piekrit vēl pieci deputāti (Ivars Grundmanis, Dzintars Ankevics,

Aivars Rudzroga, Valdis Pakulis, Benita Lielāmere), un kopā seši tā arī nobalso. Tikai vienas balss pārsvars ir tiem, kuri uzskata, ka skola tomēr jāslēdz jau pēc sešiem mēnešiem. Par to balso Loreta Robežniece, Aldis Zalgauckis, Jānis Brūveris, Inese Ivāne, Aivars Sebežs, Gunta Stepanova un Andrejs Salmins. Sēdē nepiedalās Ivo Bārs un Juris Jaunzems.

Mazā skolēnu skaita dēļ skolas liktenis bija nenovēršams, bet diskusija turpinās par diviem mēnešiem līdz mācību gada beigām. Uz jautājumu, cik tie būtiski, domes priekšsēde L. Robežniece atbild ar pretjautājumu: „Vai divos mēnešos sadzims pietiekami daudz skolas vecuma bērnu?”

Situāciju skaidro sociālās, izglītības un kultūras komisijas vadītāja G. Stepanova: „Bērni neiegūs, paliekot tur arī līdz martam, taču pašvaldībai jāizpilda likums. Divām trim klasēm mācoties pie viena skolotāja, motivācijas pilnvērtīgam darbam nav ne vieniem, ne otriem. Lemjot par naudu nedomājām, lai gan šajā situācijā tā ir liela – kādi 400 eiro par bērnu. Ja skolas direktors laikus būtu par situāciju informējis, mēs būtu varējuši lēmumu pieņemt ātrāk. Tagad jāgaida, kas būs tālāk.”

Ko saka vecāki

KUR MIERĪGĀK

Rudbāržu skolas darbiniece Liene pavasarī vēl domājusi, ka dēls mācības 6. klasē turpinās tepat. Taču apvienotajā klasē gājis grūti. Kad daudzi vecāki sarosījušies bērnus izņemt, arī viņas ģimenē nolemts puiku sūtīt uz Kalveni: „Skrundas skola likās par lielu, Kalvene – tikpat tālu, bet mierīgāk kā šeit. Tur 6. klasē desmit bērnu, apvienotās nebūs. Transports nodrošināts, sarunājām pat to, ka autobuss nebūs jāgaida šosejas malā, tas piebrauks pie pārvaldes. Nīkrācnieki tagad solot pat sētā iebraukt pakaļ, bet mēs to nezinājām.”

LABĀK UZREIZ

Siekstātnieces Vidas vecākie bērni pamatskolu beiguši Rudbāržos, tagad aizgājuši pasaulē, bet pirmklasnieks Gustavs pēkšņi nolikts izvēles priekšā, kāpēc skolas gaitas jāsaņem tur, kur tās nevarēs turpināt: „No divām iespējām – Nīkrāce vai Kalvene – izvēlējamies pēdējo. Kaut gan tas ir cits novads, tomēr ērtāk nokļūt. Kad tas haoss sākās, informācija bija dažāda. Kad nolēma, ka mācību gadu pabeigt nevarēs, vairums saprata, ka būs muļķīgi pavasarī bērnu no skolas izraut un pārcelt citur.”

PIERAST PIE KONKURENCES

Trešklasnieces mamma Alise pēc izglītības ir skolotāja, pēc augstskolas izvēlējusies tieši nelielo skolu Rudbāržos un nenozēlo, ka no pilsētas pārcēlusies uz laukiem. Tomēr pēc trim gadiem šo darbu nomainījusi pret uzņēmējdarbību. Viņas meita vēl ir 3. klases sarakstā, bet mamma jau prāto, ka būs jāved uz Skrundu: „Labāk, ja skola tuvu mājām – desmit minūšu gājienā kā mums. Bet, ja slēdz, tad jau tagad jāizvēlas, lai pēkšņi nav jāiet citur mācību laikā. Lai jau tagad pierod pie lielākas klases, kurā ir konkurence! Turklāt Skrundā viņa apmeklēs mūzikas un mākslas skolu. Iepriekš turp nevedām, jo tad meitiņai būtu ļoti agri jāceļas. Tagad vedīsim pašī. Par Rudbāržu skolu ļoti žēl – kā par tuvu cilvēku, kas nomirst. Kad slēdza vecākās klases, tālākā lavīna nebija apturama. Izvēle ir atšķirīga, jo daži vecāki pat nezināja, ka tepat blakus uz Nīkrāci vedīs autobuss. Vēl gan pilnībā neesam izlēmuši, jo meita ļoti grib palikt pierastajās telpās. Nav jāskrien prom pa kaklu, pa galvu. Nepatīkami, ka slēdz martā, – šī fakta dēļ uzreiz atbira vai puse no deviņiem bērniem.”

Dainas Tafelbergas teksts un foto

Ātrie, izdomas bagātie un gudrie

Kuldīgas pusē 7. autopiedzīvojuma *Dullā maijvabole* apsēstajiem Kurzemnieks jautā: „Kāpēc katru gadu jāatsaucas aicinājumam un jādodas ap 200 km ceļā pa putekļainiem lielceļiem?” Šī notikuma dalībniekus var dalīt trīs kategorijās: tajos, kuru mērķis ir citiem un sev pierādīt, cik labi viņi spēj lasīt ceļojuma leģendu un cik ātri nonākt finišā; tādos, kuri jau ilgi pirms tam rotājas paši, izrotā auto un visu pasākuma laiku neiziet no tēla; tādos, kuri spēj izbaudīt organizatoru veidoto maršrutu un arī visus uzdevumus izpildīt, tā iegūstot uzvarētāju laurus.

Dullā maijvabole 2017 palīdzēja rīkot:

Ilze Klints – rēķināja rezultātus; Mārtiņš Jansons un Kaspars Canders – tehniskie palīgi; Dainis Āboliņš – skaņotājs; Alise Bezkravnaja, Rita Kārklīņa un Sindija Timošenko – vārīja tradicionālo *soļarku*; kapela *Kā ir, tā ir* – spēlēja balli un dziedāja kopā ar dalībniekiem; kontrolpunktu tiesneši: Dina Šimpermane, Nora Lagzdiņa, Alkšņuzaru ģimene, Edgars Egliens, Linda Berga, Ņina un Jānis Grīnvaldi, Baiba Rozevska, Kitija Bubinduse, Žanete Priede, Inese Afanasjeva, Uģis Āboliņš.

Pie Kņopienes volgas – Kņopiene (Līga Valģe), Lora (Ināra Rozentale), Sietiņš (Maija Keiša-Hilla) un Sietiņiene (Daina Gailīte).

Dāvana vientuļai sievietei

Šādu nosaukumu izvēlējusies Kuldīgas dakteres Līgas Valģes komanda. Tas bija gana zīmīgs, jo dažas dienas pirms *Dullās maijvaboles* Līga iegādājās mašīnu *Toyota*. Ar Andas Gutlandes uzņēmuma *Dekors RD* palīdzību tā pārtapa par visstāko Kņopienes volgu. Arī filmā, izrādās, lepnais autiņš bijis brūns. Kad Līga kļuva par Kņopieni, kolēģei Inārai Rozentalei tikusi autotirgotājas Loras loma, bet daktere no Līgatnes Maija Keiša-Hilla, kas ziemā dzīvo Kolorado štatā ASV, bet vasaras pavada Latvijā, kļuvusi par acīgo sargu Sietiņi. Sietiņienes lomā iejutusies keramiķe Daina Gailīte.

„Nedaudz citā sastāvā ar Maiju braucām *6. Maijvabolē*. Ļoti patika,” stāsta Līga. „Tā

ir iespēja aizbraukt uz vietām, kuras prātā nenāktu meklēt. Diena ir piesātināta, ātra, bet maršrutu var pieveikt, arī nesteidzoties, uzzinot interesantus jaunumus. Tāpēc kļūva skaidrs – jābrauc atkal. Maija gatava, pārējās dāmas tālu nav jāmeklē.

Kontrolpunktos visu izdarīt nevarējām, bet to var uztvert arī kā joku. Citur ir līdzīgi pasākumi, bet – tiklīdz jāsacensas uz ātrumu, viss zaudē burvību.”

Šogad L. Valģe ieinteresējusi arī brāļadēla ģimeni. „Tā ieradās pēdējā mirklī ne tik ļoti izrotājusies, toties apmierināta. Mums paveicās radīt interesantu noformējumu, bet arī tad, ja nepietiek laika vai izdomas, *Dullajā maijvabolē* jābrauc – būtiski ir piedalīties un redzēt.”

Gan pamuļķoties, gan būt nopietniem

Keriju ģimenes apvienotā ekipāža šogad saucas *Skubiji*. Tajā ir mamma Jolanta, tētis Artis, dēli Āris, Madars un Rihards (nevarēja tikt ceturtais dēls Dairis), Āra draudzene Evelīna un viņas māsa Daniela. Iepriekšējās piecās reizēs nedaudz mainījies sastāvs, arī nosaukums atkarībā no tā, kāda tēma izgudrota.

„Pirmajā reizē pamudināja draudzene,” stāsta Jolanta. „Kaut ko izdomājām uz ātru roku, kaut kā piedalījāmies, nesaprotot, kas tas ir. Nākamajām reizēm gatavojāmies laikus. Visus nosaukumus uzreiz pat nevar nosaukt, kaut mājās tie pierakstīti. Šogad vedekliņa Evelīna ieteicās, ka būsim multenītes varoņi. Pastaigājām pa lietoto apģērbu veikaliem, meitenes saģērbās kā Vilma un Dafne, puikas bija Freds un Šagijs, arī pārējie pielāgojās.” Pirmo reizi piedalījās Daniela, bet Rihards šos priekus reiz jau piedzīvojis mammas puncī. Šogad viņš dažviet gribējies uzkvēties ilgāk, nav gribējis kāpt *busiņā* un braukt tālāk.

Jolanta ir saimniecības vadītāja Kuldīgas bērnudārzā *Bitūte*. Šādu iestāžu darbiniekiem neesot grūti dažādi pārgērbties, arī ģimene neiebilst: „Ir laiks pamuļķoties, ir laiks būt nopietniem.” Atbildes uz āķīgiem jautājumiem pārbraucienos starp kontrolpunktiem meklējuši visi kopā. „Daudzas zinājām, citas meklējām internetā. Nedaudz sajuka zvaigznāji, bet ar rallijiem un mašīnām problēmu nebija,” atminas Jolanta.

Balvu par 1. vietu, saskaitot punktus, saņēmuši Kuldīgas ekipāžas *Skubiji* pārstāvji Jolanta, Artis un Rihards (divi gadi) Keriji.

Keriju ekipāžu *Skubiji* šogad ietekmējuši multfilmā varoņi.

Visjaunākā brauks atkal

Kristīne un Lauma Lāces. Mazā Lauma, būdama *Dullās maijvaboles* visjaunākā dalībniece, ar smaidu un labu garastāvokli izturēja no starta rīta pusē līdz apbalvošanai vēlā vakarā.

Lāču ģimene no Tērvetes novada Kroņauces *Viestardiem* ar draugiem *Dullajā maijvabolē* piedalās tikai otro gadu, bet septiņus mēnešus vecā meitiņa Lauma bija visjaunākā dalībniece, sasniedzot šīs atrakcijas rekordu, jo iepriekšējam titula īpašniekam bijuši deviņi mēneši. Komandai *Puķu bērni* ir atbilstošs nosaukums. *Viestardu* saimnieks Gundars rūpējas par 400 tulpju šķirnēm, pavasarī tiek rīkoti tulpju svētki, bet saimniece Kristīne cep kūkas, pīrādziņus un smalkmaizītes. Viņa arī bija starp pasākuma atbalstītājiem, pašceptos labumus dodot balvām. Pirms diviem gadiem par šo notikumu uzzinājuši sociālajos tīklos, nolēmuši braukt, lai kaut kā citādi nosvinētu Gundara dzimšanas dienu. Kristīne sola piedalīties arī turpmāk, jo viss esot *super*.

Inguna Spulniece
Keriju ģimenes arhīva un
Lailas Liepiņas foto

Pretī brīnumiem

Jūlija vidū Kuldīgas katoļu draudze devās pretī brīnumiem – svētceļojumā uz Poliju. Lai gan vairums no grupas jau daudz redzējuši, šis ceļojums atkal bijis pārsteigumu pilns.

IESPAIDI DOD ENERĢIJU

Divās dienās esam ieguvuši tik daudz iespaidu, ka, šķiet, jauniem vietas vairs nebūs. Tomēr trešajā atkal spējam agri rītā mosties, celties un doties uz dievkalpojumu. Paredzēts, ka diena būs gara un interesanta, jo jānodas ekskursijā uz Fromborku. Tā ir pilsēta Polijas ziemeļaustrumos, kas kādu laiku piederējusi Vācijai. Tā arī esot pirmoreiz minēta 13. gs. rakstos. Dodamies apskatīt 1329. gadā celto katedrāli, kura par spīti varas maiņām ne tik mierīgā ceļā (Vācija–Polija, vēlreiz Vācija un pēc Otrā pasaules kara atkal Polija) tomēr nekad nav sagrauta. Ar to saistīta arī slavenā astronoma Nikolaja Kopernika dzīvesvieta: kalns, mūris un pati katedrāle, kurā zinātnieks apglabāts. Vērojot gotisko stilu, bija iespēja noklausīties ērģelmūzikas prezentāciju.

TOMĒR ATDEVA POLIJAI

Atgriežamies Olštīnā, lai aplūkotu vecpilsētu. Tā izveidojās 14. gs. vidū senprūšu cilts varu teritorijā. Mirkli pārdomām rosina fakts, ka Otrā pasaules kara beigās Padomju armija šajā pilsētā iegāja bez kaujas, izlauzīja un nodedzināja trešo daļu māju. Taču pēc Potsdamas konferences lēmumiem Austrumprūsijas dienviddaļa, tostarp Olštīna, piešķirta Polijai. Tagad tā ir skaista.

PRETSTATU AINAS

Apmeklējam četrus dievnamus: Sv. Jēkaba baziliku, Vissvētākās Jēzus sirds baznīcu, Sv. Jāzepa baznīcu un Kristus, cilvēku glābēja, baznīcu. Visas tās – skaistas un grandiozas kā jau Dieva mīlestības apliecinājums. Taču tālāk ceļš ved uz pretstatu ainām Kentšīnā. Austrumos no tās atrodas viens no Hitlera komandpunktiem Otrā pasaules kara laikā. Vilku midzeņi – tā tautā sauca Hitlera bunkurus, un tādi tie izskatās, kaut mūsdienās kļuvuši par apmeklātiem tūrisma objektiem. Man šīs slēptuves izskatījās šausminošas: tajās bija lieli betona bluķi – 12 metrus augstas un 5–10 metrus biezas sienas. Vesels kvartāls. Tas atradās mežā starp kokiem, lai ienaidnieki nevarētu pamanīt. Šī vieta bija atbaidoša, un tur nebija jūtama ne mīlestība, ne ticība, ne Dievs. Pilnīgi pretēji tam, ko redzējām iepriekš.

IEROBEŽO LAIKS

Kentšīna ir arī bagāta dievnamiem. Apskatām Sv. Katrīnas baznīcu, kurā liekas tik daudz

Svētceļniekus no Kuldīgas katoļu draudzes visur, arī Fromborkā, pavadīja viedās gīdes – dominikāņu māsas Katrīna un Agnese.

līdzīga kā pie mums, Kuldīgā. Krāšņa ir Sv. Jura bazilika. Jāatzīst, ka visas ir cita par citu skaistākas, gribas pakavēties ilgāk, bet laiks ierobežots tā, lai četrās dienās var apskatīt pēc iespējas vairāk. Šis ir kārtējais svētceļojums, kas ļoti izdevies, pateicoties māsām un mūsu priesterim. Visi jūtamies papildīti, apmierināti un laimīgi. Tāpēc nav viegli atvadīties no jaukās Olštīnas un viesmīlīgajiem cilvēkiem, kuri mūs uzņēma.

jums, kas ļoti izdevies, pateicoties māsām un mūsu priesterim. Visi jūtamies papildīti, apmierināti un laimīgi. Tāpēc nav viegli atvadīties no jaukās Olštīnas un viesmīlīgajiem cilvēkiem, kuri mūs uzņēma.

Raksta autore pie Polijas dižākā zinātnieka Kopernika pieminekļa kopā ar kādu zinātkāru meitenīti.

Svētā Liepa ir Polijas svētvieta un baroka stila baznīca, kuru plūst ceļinieki no visas pasaules.

SVĒTĀ LIEPA

Mājupceļā ir vēl viens pārsteigums-brīnums. Vieta, ko latviski sauc par Svēto Liepu (*Swieta Lipka*). Jau sešus gadsimtus tur tiek godināta Jaunava Marija. No stāsts vēstī, ka uz nāvi notiesātam cilvēkam naktī pirms eksekūcijas parādījās Dievmāte un lika viņam pagatavot nelielu koka figūru – tā vēlāk būs jānoliek pie liepas, kas aug ceļā uz Rešļu. No rīta pēc nopratināšanas tiesneši nolēma ieslodzīto atbrīvot, norādot, ka viņa atbrīvošana ir īsts Dieva zēlastības brīnums. Vairākas reizes figūru ir mēģināts pārnest uz Kentšīnu, bet neizskaidrojamā veidā tā vienmēr atgriezusies pie liepas. Tad tur uzcelta kapela, kas doku-

Marikas Smirnovas teksts un foto

(Nobeigums. Sākums 18. augustā.)

Kad lasītprasme vēl nebija populāra, klosterī Bībeli cilvēki mācījās no griestu un sienu gleznojumiem.

Pie otrā pīlāra galvenajā jomā atrodas liepas koks ar Dievmātes sudraba figūru, kas pēc tradīcijas stāv tajā pašā vietā, kur augs legendā minētais koks.

mentos minēta 15. gs. otrajā pusē, taču 16. gs. svētnīca sagrauta. Lai atturētu svētceļniekus, kapelas vietā uzceltas karātavas, liepa tika nocirsta, votas nozagtas, bet pati figūra iemesta ezerā.

VISAI PASAULEI

Bet postīt bijis velti – 1687. gadā te sāka jaunas mūra baznīcas celtniecība, kas beidzās 1754. gadā. Dievnamā joprojām ir ērģeles ar 4000 stabulēm un 40 registriem. Svētā Liepa ir visas pasaules tūristu un svētceļnieku apmeklēta vieta. Skaistums tur neizmērojams! Apmērojiet to, klausoties ērģelmūziku, izmantojam unikālo iespēju piedalīties arī dienas svētajā misē. Šeit ir tik daudz, ko redzēt, ka grūti aprakstīt.

TICĪBAS PILNĪBĀ

Polijas baznīcās notiek vairāki dievkalpojumi dienā, un tās ir ļaužu piepildītas. Tas, ka atradāmies starp tik daudziem ticīgiem cilvēkiem, stiprina arī mūsu ticību. Šis ceļojums bija kā putna lidojums un liels brīnums. Liela pateicība Dievam, ka Kuldīgā ir dominikāņu māsas, mūsu priesteris Vjačeslavs Bogdanovs, mūsu draudze kā liela ģimene un ka visi kopā varam doties tik skaistos svētceļojumos.

Kādu skolas somu izvēlēties

Soma ir viens no būtiskākajiem skolēna piederumiem, tāpēc, ja tā jau iegādāta, jāpievērš uzmanība, kā bērns to nēsā. Ieteikumus mugursomas izvēlē un nēsāšanā sniedz Kuldīgas slimnīcas rehabilitācijas nodaļas ergoterapeite Selga Kancāne.

ATBILSTOŠAS LENCES

Pirmais un svarīgākais ieteikums: skolas somu izvēlēties kopā ar bērnu, pielaiķojot to. Mugursomai jābūt divām lencēm, jo tā mugurkaulam ir mazāks noslogojums un abiem pleciem ir simetrisks svāra sadalījums. Tas palīdz izvairīties no stājas asimetrijas. „Ļoti labi, ja somai lences ir polsterētas un diezgan platas. Standarts ir 5 cm, tomēr visiem tas var nebūt labākais izmērs. Pavasarī un rudenī pie mums ir diezgan silts, bērni nevelk biežās drēbes, tāpēc lences var berzt kaklu. Jāskatās, cik plati pleci: ja tie ir plati, derēs pat 7 cm lences, bet, ja šauri, jāraugās, lai neberztu. Tas bērnam traucēs, viņš no tā izvairīsies, un veidosies nepareiza stāja, jo soma netiks nesta pareizi.”

Ļoti labas esot somas ar regulējamām lencēm: mīnuss – tādās ir dārgas, pluss – paredzētas lietošanai pat sešus gadus. Īpaši pirmklasniekam noderētu papildu lences, kuras saspriest uz krūtīm un vēdera. Tas nodrošinātu to, ka soma mugurai labi pieguļ. Jo tuvāk tai, jo mazāka slodze mugurkaulam. Vislabākais materiāls skolas somai ir tāds, kas atgrūž mitrumu, lai papildus nav jāliek plēve.

CIETA AIZMUGURE

Skolas vecumā bērniem vēl attīstās gan kustību-balsta sistēma, gan mugurkauls, gan stāja un gaita. Tāpēc viens no būtiskākajiem noteikumiem ir izvēlēties somu ar mazliet cietu, nevis mīkstu aizmugures daļu. „Tomēr tai jāpielāgojas bērna mugurai,” skaidro S.Kancāne. „Ļoti cietas somas es neieteiktu, jo tās nepieguļēs. Ideāli, ja aizmugurējais rāmis ir ciets un ir mazliet cietāka aizmugurējās daļas virsma. Tad, nēsājot mugursomu, veidojas pareizais muguras izliekums. Soma jāpiegulē tā, lai tā maksimāli pieguļ mugurai.” Tas bērna mugurkaulu pasargās no deformācijas un stājas asimetrijas.

ŠAURĀKAS UN SAVELKAMAS

Ergoterapeite novērojusi: „Lielākajai daļai somu ir mīnuss: tiklīdz ieliek smagumu, tās no muguras novirzās. Maziem bērniem jāizvairās no lielajām, platajām – labāk, lai tās ir šaurākas, tad viss smagums nesakrītīs uz priekšu un bērns neies sakumpis. Tāpēc ļoti svarīgi, lai soma pieguļ arī tad, kad tajā salikts smagums. Pašlaik par labākajām tiek atzītas tās, kas ir savelkamas, nevis tradicionālās, ar rāvējslēdzēju aiztaisāmās.”

PAREIZI UZLIKT

„Vecākiem es ieteiktu skatīties, kādu mugursomu bērns izvēlas un kā viņš to uzliek uz pleciem. Jāmāca to darīt pareizi, īpaši tiem bērniem, kuriem ir skolioze vai asimetrija. Somu nevelk, uzliekot lenci vispirms uz viena pleca un tad uz otra. Pareizi būtu to uzcelt uz galda vai citas diezgan augstas virsmas un tad ar abām rokām uz abiem pleciem uzlikt reizē,” skaidro S.Kancāne. „Svarīgi, lai somai ir arī rokturis.”

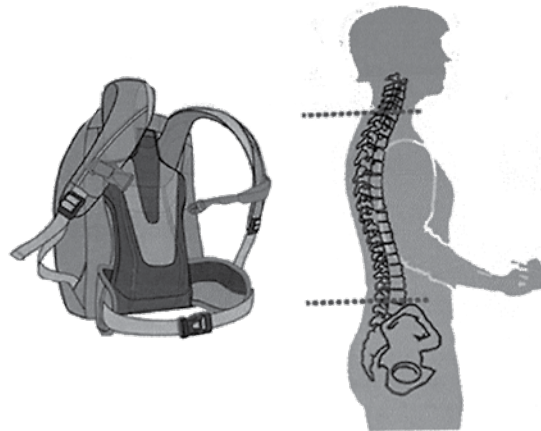
Kuldīgas slimnīcas rehabilitācijas nodaļas ergoterapeite Selga Kancāne uzsver: „Skolēniem noteikti jāizvēlas mugursoma, un vissvarīgākais ir to iegādāties kopā ar bērnu, lai var pielaiķot.”

„Svarīgi, lai soma mugurai pieguļ arī tad, kad tajā salikts smagums.”

Veikalos skolas somu klāsts ir plašs, un katrs var piemēlēt sev piemērotāko. Cena – no 16 līdz 50 eiro.

Skolas somas izmēram jāatbilst bērna muguras garumam. Uzliekot mugursomu, tai būtu jābūt jāsākas pie pēdējā kakla skriemeļa, bet apakšējai malai jābūt zem jostas vietas.

Saskaņā ar Izglītības un zinātnes ministrijas mājaslapā pieejamo informāciju ieteicamais skolas somas svārs:

- skolēniem, kas jaunāki par 9 gadiem – 2,5–3,5 kg,
- skolēniem vecumā 9–11 gadiem – 3,5–4 kg,
- skolēniem vecumā 12–13 gadiem – 4–4,5 kg,
- skolēniem vecumā 14–15 gadiem – 4,5–5 kg,
- skolēniem, kam ir 16 gadu un vairāk – 5 kg un vairāk.

„Tiem, kuri plāno iegādāties skolēnam rakstāmgaldū un krēslu, labāk pirkt tādu, kas aug bērnam līdzī un ir regulējams.”

SVARS

„Jāpievērš uzmanība tukšas somas svāram, jo bieži jau tāda vien sver kilogramu un vairāk. Tad pirmklasniekam grāmatas vairs nevajadzētu tajā likt. Ja pērk vairākiem gadiem, labāk izvēlēties šaurāku un mazāku, jo liela un smaga pirmklasniekam noteikti neder. Jāpievērš uzmanība arī tam, vai mazākajiem skolēniem vajadzīga soma ar daudzām kabatiņām, kuras, visticamāk, netiks aizpildītas. Papildu nodalījumi dod papildu svāru,” norāda speciāliste.

LAI NAV UZ VIENA PLECA

„Nepareiza nēsāšana var radīt nepareizu muguras izliekumu. Ja lences nebūs pierēgulētas vai soma regulāri tiks nēsāta uz viena pleca, radīsies asimetrija un skolioze. Nepareiza soma un nēsāšana ietekmē arī gaitu. Es bērniem un jauniešiem ieteiktu mugursomu, nevis plecu somu.” Speciāliste aicina vecākus pievērst uzmanību arī bērna gaitai ikdienā.

SVARĪGA ARĪ POZA SĒŽOT

Ilgstoša nemainīga poza var bērna mugurkaulu, stāju un veselību ietekmēt vairāk nekā nepareiza mugursoma. Skolas solī parasti neesot skolēnu augumam piemēroti. „Tā ir liela problēma skolās, kur krēsli un galdi parasti nav regulējami. Tas īpaši redzams pusaudžu vidū, jo ir mums ļoti gari pusaudži, kuriem nevienā klasē var negadīties atbilstošs krēsls un galds. Vairums izjūt diskomfortu, ka ir stipri garāki par vienaudžiem, tāpēc sēžot poza bieži ir sakumpusi.”

Mājās vecākiem gan vajadzētu uzmanīt pareizu sēdēšanas pozu, kad skolēni pilda mājasdarbus. Tiem, kuri plāno iegādāties rakstāmgaldū un krēslu, mans ieteikums ir pirkt tādu, kas aug bērnam līdzī un ir regulējams. Arī pēc savas pieredzes varu teikt, ka tā ir vislabākā izvēle. Manai meitai šāds galds ir kopš 1. klases, tagad viņa ies astotajā un vēl aizvien sēž pie tā paša galda. Internetā var atrast, cik augstam jābūt galdam atbilstoši bērna garumam, tomēr domāju, ka augstums katram ir savs, tāpēc labi, ja galds būtu regulējams.”

Bērna stāju ietekmē arī dators un mobilais telefons. „Datora monitora ekrāna augšējai malai būtu jābūt tieši virs acu augstuma, tam īpaši jāpievērš uzmanība tiem, kas izmanto portatīvos datorus. Tieši tas pats attiecas arī uz mobilajiem telefoniem.”

Lāsmas Reimanes teksts un foto

SARUNA AR GAVILNIEKU

Nepatīk steigties, vēlas paceļot

Vakar vārdadiena bija Aigariem. Kuldīgas restorāna *Bangerts* šefpavārs Aigars Sīlis to sevišķi nesvin: „Uz vārdadienu jau parasti neaicina. Kādu kūciņu sagatavoju, bet nekad nevar zināt, vai kāds atnāks.”

Mājās Aigars jubilejās lielu viesību galdu pats neklāj: „Varbūt kādu rasolu sagriežu vai uztaisu kanapē maizītes, ja uznāk iedvesma vai bijusi brīvdiena. Vispār man patīk cienastu pasūtīt, jo ēdiena gatavošana ir mana ikdiena.”

Aigars nav tāds šefpavārs, kādus rāda filmās un kuri tikai izriko darbiniekus, nogaršo un paši gandrīz neko negatavo: „Daru visu, arī kartupeļus mizoju. Un traukus mazgāju, ja vajag.”

Par Kuldīgu, kurā atgriezies pirms trim gadiem, viņš saka: „Te ir miers. Rīgā visi viens otram skrien virsū.”

MĀCĪBAS PIE MĀRTIŅA RĪTIŅA

Aigars dzimis Ventspilī, bet audzis netālu no Kuldīgas, izbaudot lauku bērnu priekus ar sēņošanu, peldēšanos un citām nodarbēm. Profesijas izvēli noteicis tas, ka nav gribējis iet no Kuldīgas prom: „Apskatīju arodskolas piedāvājumu, izvērtēju, kā būtu strādāt par galdnieku vai citā profesijā, bet nekas īsti nepatika. Mājās vecākiem taisīju ēst, un tētis ieteicās, ka varbūt jāiet uz pavāriem. Pirmajā gadā vēl nezināju, vai tas domāts man: kaut ko darīju, kaut ko nedarīju... Bet tad nonācu praksē pie Mārtiņa Rītiņa.”

Rudenī Aigaram vajadzējis braukt uz konkursu Horvātijā, Dubrovnikos, tāpēc piedāvāta prakse pie slavenā šefpavāra: „Mēneša laikā tiku mazliet tālāk

Vārda dienas gaviļniekam, restorāna *Bangerts* šefpavāram Aigaram Sīlim darbavieta ir visskaistākajā Kuldīgas vietā – pie Ventas rumbas. Viņš gan atzīstas, ka ikdienā šo skaistumu nepamana.

nekā citi praktikanti. Mārtiņš piedāvāja darbu, bet es piedāvājumu nepieņēmu – gribējās vēl izbaudīt vasaru. Otrajā kursā gan vasarā strādāju restorānā *Kaļķu vārti* un sapratu, ka profesija domāta man.” Tur Aigars pēc skolas nostrādājis divus gadus. Konkursos bijis ļoti daudzās vietās, arī Vācijā, Beļģijā, Igaunijā, Portugālē un citur.

SVARĪGI SAGLABĀT MIERU

„Man patīk, ja ēdienu varu gatavot nesteidzīgi, izbaudīt smaržas un just, kā viss top. Ikdienā biežāk restorāns ir pilns ar apmeklētājiem, ļoti jāsteidzas, galva kūp, jo jāatceras visi pasūtījumi. Reizēm ļoti grūti. Sadalu darbus, lai nebūtu aizķeršanās.”

Gatavojoties konkursiem, bija dažādi spriedzes testi un pārrunas ar psihologiem. Svarīgi saglabāt

mieru. Ja ir situācija saspringta un iestājas panika, labāk apstāties, padzerties ūdeni vai atraisīt un pēc tam aizsiet kurpju šņori. Pēc brīža var turpināt.”

ATGRIEZIES DĒLIŅA DĒĻ

Uz Kuldīgu atpakaļ atnācis, kad pieteicies dēliņš. Aigara sieva Simona Škapare-Sīle arī ir kuldīdzniece. Abi nolēmuši, ka dzimtā pilsēta bērnam būs daudz labāka nekā drudzainā Rīgā: „Tieši tad tika atvērts *Bangerts*, pieteicos kā parasts pavārs, bet kļuva šefpavārs. Neesmu nožēlojis, ka atgriezos, taču izaugsmes iespējas Rīgā, protams, būtu lielākas, vairāk apgrozās jauna informācija un tehnika. Bet mācīties var vienmēr. Pavasarī trīs dienas praktizējos pie šefpavāra Raimonda Zommera viņa restorānā *Entresol*.” Turisma sezonā Kuldīgā darba

ritms esot tāds pats kā Rīgā, bet ziemā gan iestājoties miers.

Aigara dēlam Oliveram septembrī būs trīs gadi, viņš tētim visbiežāk prasot picu un kūku. Mājās vakariņas gatavo gan pats, gan sieva Simona. Pašam vislabāk patīk gaļas ēdieni, un ļoti garšo jērs. Reizēm ēdot arī pelmeņus. Vienīgi ar austerēm uzmanoties: „Pirmo reizi tās nogaršoju Dubrovnikos – patika. Otrreiz Portugālē biju drošāks, bet tur gadījās bojāta, un kļuva slikti. Kopš tā laika neēdu.”

Jautāts par sapni, viņš saka: „Ļoti gribētos ar ģimeni treilerā pamatīgi izceļoties – kādu gadu. Uz Indonēziju vai citu siltu zemi, kur mandarīnu var nopļūkt no koka.”

Iveta Grīniņa
Lāsma Reimanes foto

STĀRKA VĒSTIS

Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļā no 23. līdz 30. augustam piedzimušas astoņas meitenītes un deviņi puikas.

Divi zēni tikuši pie vārda Gustavs, pārējie bērni nosaukti šādi: Evelīna, Lote, Adrija, Madara, Amēlija, Karlīna, Nikola, Estere, Trevis, Nils, Oliveris, Edvards, Braiens, Alberts, Adrians.

PIEVINOJAS KUPLAI DZIMTAI

Saldus iedzīvotājiem Lienei Bergmanei un Agrim Štālam 29. augustā piedzimis pirmais bērniņš Alberts. Agra vecākiem jau ir četri mazbērni, bet Lienes vecākiem – 11, jo viņa pati nāk no sešu bērnu ģimenes. Puika esot ļoti mierīgs. Pirmajā dzīves dienā aizmidzis desmitos vakarā, un astoņos no rīta māmiņai bijis jāmodina uz ēšanu. Alberts piedzimis 56 cm garš un 3730 g smags.

KULDĪGĀ – MIERĪGI UN MĀJĪGI

Bijušie kuldīdznieki Marta Eida un Eduards Triblis dzimto pilsētu izvēlējušies par vietu, kur 27. augustā nākt pasaulē pirmajam bērniņam Edvardam. Jaunā ģimene dzīvo Jelgavā. „Šim notikumam izvēlējamies Kuldīgu, jo te dzīvo omītes, te ir mierīgāk, te pazīstami cilvēki un par nodaļu bija labas atsauksmes,” saka māmiņa un piebilst, ka ar nodaļas personālu abi tiešām ir ļoti apmierināti. Puika piedzimis varens: 58 cm garš un 4150 g smags. Māmiņa smejas, ka mazākās zīdaiņu drēbītes dēlam jau vairs neder.

Iveta Grīniņa
Lāsma Reimanes foto

MĀMIŅU SKOLA

(Kuldīgas slimnīcā, Aizputes ielā 22)
8.IX 9.00 – grūtniecības III trimestris un dzemdības (vecmāte Zane Japeniņa);
29.IX 9.00 – krūts barošana (vecmāte Inga Losāne).

ASTROLOĢISKĀ PROGNOZE

Nozīmīgākie notikumi no 1. līdz 7. septembrim

Jolanta
Hercenberga,
astroloģe

Saturns pēc piecu mēnešu atpakaļgaitas šonedēļ piestājis. Planētas spēks sāk atjaunoties, un ietekme atkal būs vairāk labvēlīga. Spēcīgāk to varēs just būvniecībā, valsts iestāžu darbā, kārtības uzturēšanā, tradīciju kopšanā. Viss kļūs saskanīgāk.

5. septembrī arī komunikācijas planēta Merkurs sāk virzīties uz priekšu, valdīs atbildība, citāda viedokļa pieņemšana.

Auniem naudas lietās iestājas mierīgāks laiks, var vajadzības apmierināt, nejutot spriedzi. Mīļotais cilvēks vēlēties vairāk uzmanības.

Vēršiem būs izdevība rūpēties par finansiālo drošību: viņi var veidot pensijas fondu, iegādāties

materiālas vērtības.

Dviņu garastāvoklis var mainīties atkarībā no cilvēkiem tuvumā, tādēļ jāmeklē pret sevi labvēlīgi noskaņotos.

Vēžiem var būt vēlme kaut ko mainīt ar vērienu, bet iespējas vai idejas, kā to darīt, tik viegli rokā nedosies.

Lauvām radošs laiks, kurā talantus atklāt pašam sev un aplikināt pasaulei, ja vien ļausieties ideju lidojumam.

Jaunavas jutīsies laimīgas un pret tuvajiem izturēsies iekļūgāk. Dzīvesbiedrs, bērni un vecāki to novērtēs, ģimenē valdīs patīkama gaisotne.

Svarīgiem var uzrasties informācija, kas liek mainīt plānus. Attiecībās nevajadzētu pieņemt svarīgus lēmumus.

Skorpioni ar lielu apņēmību darīs visu, ko iecerējuši, un bez

ceremonijām teiks nē, kad būs izdevīgi.

Strēlnieku mērķtiecība nodērēs, lai beidzot pabeigtu divus trīs gadus neizdarīto. Viņi stāv uz tilta starp pagātni un nākotni.

Mežāži par katru cenu vēlēties rīkoties citādi, nekā gadiem ierasts. Kāds pārlicināsies, ka teiciens *Vēca mīlestība nerūs* radies no dzīves.

Ūdensvēri vēlēties piepildīt sapņus, kurus atlikuši. Tādēļ ieradumi var tikt mainīti, pie tā būs jāpierod pašiem un ģimenei.

Zivis domās par vilinājumiem, tikai jābūt prātīgām, lai patieso atšķetinātu no šķietamā, jo patiesība var būt citādi nekā izsapņotā.

Čika laiks:

2.IX 19.30 – 23.06,
5.IX 8.15 – 8.28,
6.IX 23.29 – 7.IX 15.01.

DĀRZA DARBI

Ārija Rudlapa,
agronome

No 1. līdz

8. septembrim

1., 2. septembris. Augļu dienas. Novāc gurķus, tomātus, kabačus, ķirbjus, plūmes, ābolus, ogas. Novāc zirņus, pupas, labību, rapsi, atber un atlasa sēklai. Sēj ziemājus. Stāda zemenes un avenes. No vasaras avenēm izvāc noražojušos dzinumus.

3., 4. septembris. Sakņu dienas. Novāc kartupeļus, sīpolus, ķiplokus, bietes, burkānus u.c. Apstrādā un mēslo zemi. Veido jaunus komposta kaudzes. Stāda ziemas sīpolus.

5., 6. septembris. Ziedu dienas. Novāc augļus un ogas. Vāc apiņu rogas un citus ārstniecības augus. Griež sausziēdes. Vāc puķu sēklas. Ziemciētēm, vasaras puķēm apgriez vecās ziedkopas. Istabas augus nes telpās.

7., 8. septembris. Lapu dienas. Laista augus. Sēj zaļmēslojumam rudzus. Stāda kokus un krūmus no konteineriem. Vāc salātu un lapu garšaugu sēklas.

Jautrā stafete Rumbas pagasta sporta dienā.

Rumbā sacenšas trijos ciemos

Tradicionālajā Rumbas pagasta sporta dienā piedalījušies ap 80 mazu un lielu interesentu.

Vispirms sportiskā diena pusdienlaikā sākusies Mežvaldē, kur spēlēja tautas bumba, bijušas sacīkstes individuālajās disciplīnās, piemēram, lēkšanā ar lecamauklu, lodes grūšanā utt., bijusi arī jautrā

stafete. Pēc dažām stundām tādi paši uzdevumi izpildīti Novadniekos, bet vakarpusē Ventas ciemā futbolā sacentās piecas komandas, un uzvaras lauri tika viesiem no Ēdoles.

Savukārt šodien, 1. septembrī, 15.00 Ventas ciemā bērni un jaunieši gaidīti strītbola turnīrā.

Minigolfa uzvarētāji – Laurita un Valentīns

Visu vasaru Rumbas pagasta pārvaldē skolēni sacentušies minigolfā, un par uzvarētājiem kļuvuši Laurita Logina un Valentīns Klevinskis.

Meitenēm otrā labākā bija Līva Buliņa, zēniem – Lauris Buliņš. Katrā turnīrā piedalījās vidēji desmit interesentu. Bērniem bija jāprot bumbiņu trāpīt bedrītē 11 dažādas sarežģītības līmeņu trasēs.

Inta Jansone, Baibas Rozevskas arhīva foto

VOLEJBOLS

Draugi vienosies spēlē

2. septembrī 11.00 Skrudandas vidusskolas smilšu laukumos notiks sacensības *Draugus vieno volejbols* trīs vecuma grupās: zēniem un meitenēm (11–13 gadu, 14–18), sievietēm un vīriešiem (virs 19). Draugu spēles notiks pēc Starptautiskās Volejbola fe-

derācijas oficiālajiem pludmales volejbola noteikumiem, sacensību kārtība un izspēles sistēma tiks noteikta pēc komandu skaita. Pieteikties var vēl šodien Aivītai Staņevičai: www.draugiem.lv, tālr. 29570360.

FUTBOLS

Iekļūst finālā

Latvijas minifutbola regulārajā čempionātā Kuldīgas komanda *Nikers* kopvērtējumā ieņem trešo vietu un ir iekļuvusi finālturnīrā.

Taču lielākais pārbaudījums *Nikeram* vēl priekšā, jo 5. septembrī tas dosies uz Slovēniju, lai no 7. līdz 10. septembrim startētu Čempionu līgas turnīrā.

Kuldīgas kauss – *Nikeram*

Kuldīgas kausa ieguvēji – *Nikers/KNSS*: (pirmajā rindā) Kristis Kleinbergs, Aleksis Bosjanoks, Emīls Čalkovs, Pēteris Jefimovs, (otrajā) Niklāvs Ērcītis, Kristaps Blūms, Kārlis Ponomarjovs, Guntars Rumbenieks, Raivis Lapiņš, Ričards Vēvers.

Par Kuldīgas atklātās kausa izcīņas uzvarētāju kļuvis mājinieku komanda *Nikers/KNSS*.

Otrajā vietā ierindojās Ēdoles futbolisti, trešajā spēlētāji no Saldus novada Novadniekiem. Sacensībās A. Grundmaņa stadionā 26. augustā piedalījās piecas vienības: *Nikers/KNSS*, *Kurmāle*, *Ēdole*, *Turlava* un *Novadnieki*. Lai noteiktu uzvarētāju, katra komanda izspēlēja ar katru (2 x pa 15 minūtēm).

Inta Jansone
Sporta skolas arhīva foto

Rezultāti

Nikers/KNSS – *Turlava* 3:0
Novadnieki – *Ēdole* 1:0
Novadnieki – *Turlava* 2:1
Nikers/KNSS – *Kurmāle* 3:2
Kurmāle – *Novadnieki* 2:1
Ēdole – *Turlava* 5:0
Ēdole – *Kurmāle* 4:0
Nikers/KNSS – *Novadnieki* 2:1
Ēdole – *Nikers/KNSS* 1:1
Turlava – *Kurmāle* 3:2

Sacensību *Ghetto Basket* Kuldīgas posmā 1. vietu vīriešu grupā (2000. g. dz. un vecāki) ieguva vietējā komanda *Kurzemes strogonovs*: Kristaps Gotfrīds, Dāvis Kundrats, Guntars Strāķis (4., 5., 6. no kreisās), Kaspars Baumanis (priekšplānā ar 9. numuru). 2. vietā (labajā pusē) Salaspils *HyDuck/CLM*, 3. – Rīgas *Bez PVN*.

Ghetto Basket pirmoreiz Kuldīgā

Kuldīgas komanda *Kurzemes strogonovs* ieguvusi ceļazīmi uz basketbola sacensību *Ghetto Basket* finālturnīru, kas vakar notika Rīgā.

Kuldīgas Pilsētas laukumā pagājušo sestdien notika devītās sezonas pēdējais izbraukuma turnīrs, kas kļuva par Kuldīgas jauniešu dienas sportisko kulmināciju. Te kronēti Latvijas 3x3 basketbola čempionāta laureāti. Īpaši skarba bija cīņa vīriešu

grupā, jo sezonas kopvērtējumā astoņas labākās vienības saņēma ceļazīmi uz *Ghetto Basket* finālu. *Kurzemes strogonovs* ieguva septīto vietu.

Latvijas čempionāta spēles notika piecās grupās: vīriešiem (2000. g. dz. un vecāki), sievietēm (2000. g. dz. un vecākas), U-16 grupai (2001. g. dz. un jaunāki), U-14 (2003. g. dz. un jaunāki), U-12 (2005. g. dz. un jaunāki) un amatieriem (1996. g. dz. un

vecāki).

U-14 grupā Kuldīgas komandas dalībnieki Rihards Pilenieks un Ģirts Pūris atzīst: ja būtu iesaistījušies no paša sākuma, tiktu labāko astotniekā. „*Getto Basket* posmos sākām piedalīties tikai jūlija sākumā. Abi kopā spēlējām jau no bērnības, tāpēc esam vieni,” sacīja Rihards.

Lāsmas Reimanes
teksts un foto

Izmēģini kādu no 100!

Gatavojoties Eiropas sporta nedēļai no 23. līdz 30. septembrim, Latvijas iedzīvotāji aicināti izmēģināt kādu no vairāk nekā 100 sporta veidiem.

Devīze ir *Sports vieno*. Veselīgo paradumu veidošanas izaicinājumu pieņēmuši arī Eiropas sporta nedēļas vēstneši, piemēram, olimpiete un Latvijas Vieglatlētikas savienības prezidente Ineta Ra-

deviņa izaicinājusi cilvēkus ņemt piemēru no viņas un iemācīties staigāt uz rokām; parabobslejists Alvis Brants pieņēmis izaicinājumu iemest tūkstoš basketbola soda metienu utt.

Lai motivētu cilvēkus domāt par veselīgu un aktīvu dzīvi, Latvijas Sporta federāciju padome dod iespēju, izaicinājumu pieņemot, laimēt sportiskas balvas. Galvenā ir ceļojums uz Fēru

salām kopā ar Latvijas vīriešu futbola izlasi. Balvu fondā arī multisporta pulkstenis ar GPS, galda hokeja, galda futbola, novusa un badmintona komplekti, tenisa bumba *Wilson Jumbo* ar Aļonas Ostapenko parakstu un Eiropas sporta nedēļas vēstnešu parakstīta futbola bumba.

Informācija www.beactivelatvia.lv.

PĀRDOD

Pārdod trīsistabu **DZĪVOKLI** Kuldīgā. Tālr. 29943113.

Pārdod **DĀRZU Rumbā**. Tālr. 20044112.

Pārdod labā lietošanas kārtībā **DACIA DUSTER**, 2013, 1,5, dīzelis, manuālā, nobraukums 250 000 km. Cena 6000 eiro. Tālr. 28920990.

Pārdod **PVC LOGUS** un **DURVIS**, visu veidu žalūzijas, bīdāmās durvis, moduļu virtuves. Iespējams līzings. Mucenieku iela 25, tālr. 28448638, Gravas iela 1 (*Elvi*), tālr. 28378818.

KVIEŠUS, rudzus, piegāde. Tālr. 29560864.

Vesthailendas baltos **TERJERUS**. Tālr. 29416798.

JAUNPUTNUS un brūnas dējējvistas (gadu vecas). Tālr. 28190247.

Otrdien, 5. septembrī, z/s *Mazputnēni* pārdos dažādu krāsu un šķirņu **JAUNPUTNUS** un **DĒJĒJVISTAS**. Vārmē 9.10, Kuldīgā 9.40, Īvandē 10.40, Ēdolē 10.55, Alsungā 11.10, Vilgālē 11.55, Snēpelē 12.15, Laidos 12.35, Skrundā 12.55. Tālr. 25463353.

Sausu, skaldītu **MALKU** ar piegādi. Tālr. 27885688.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Ātra piegāde. Tālr. 26627800.

Sausu, skaldītu bērza **MALKU** maisos. Tālr. 26544462.

SIA *AJG plus* – sazāģētu lapkoku nomaļu **MALKU**. Tālr. 29399939.

Skaldītu **MALKU**: 8 berkubi – 180 EUR, 11 berkubi – 200 EUR. Tālr. 29562735.

Ar piegādi pārdod sausu, skaldītu **MALKU**, zāģētavas atgriezumus, 3 m garu lapkoku meža malku. Tālr. 29249578.

Skaldītu **MALKU** ar piegādi un betona stabus (3–4 m garumā). Tālr. 26661799.

MALKU klučos. Tālr. 22303640.

Skaldītu meža **MALKU**, 25 eiro par krāmētu steru. Tālr. 24957247.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Tālr. 29974786.

Aku, kanalizācijas **GRODUS**. Tālr. 29142702.

LPKS SAIMNIECĪBAS PARTNERIS
Par augstām cenām
iepērkam liellopus
+371 286 85792

Par sporta pasākumiem un rezultātiem informējiet e-pastā inta.jansone@kurzemnieks.lv

DAŽĀDI

MODRA AUTOSKOLA rīko ātros B, BE, C un 95. koda kursus Kuldīgā, Pētera ielā 5. Sākums 11. septembrī. Tālr. 26120089.

MODRA AUTOSKOLA rīko CE kategorijas autovadītāju kursus Kuldīgā, Pētera ielā 5. Sākums 4. septembrī. Tālr. 26120089.

AUTOSKOLA Universāls 4. septembrī 18.00 rīko autovadītāju kursus Skrudas kultūras namā. Tālr. 26446270.

KRAVAS PĀRVADĀJUMI; nesam, pārvedam. Tālr. 20331915.

AUTO ELEKTROSISTĒMU diagnostika un remonts, **AUTO SIGNALIZĀCIJU** uzstādīšana, juraauto.lv, tālr. 26669624, 29242556.

Mētras VT – **MAZGĀJAM, PŪLĒJAM**, klājam keramikas pārklājumu automobiļiem, pulļējam lukstus. Tālr. 28134800.

Gaidīšu jūsu mīļi jaunajā **DZĪVNIĒKU FRIZĒTAVĀ** Ventspilī, Katrīnas ielā 3, ieeja no Baznīcas ielas. Tālr. 25933342.

Kuldīgas novada **PIEAUGUŠO IZGLĪTĪBAS CENTRS** aicina uz kursiem: *Minimālās higiēnas prasības pārtikas uzņēmumā*; katlu iekārtu operatoru pārtestācijas kursi; katlu iekārtu un spiedieniekārtu operatoriem (**JAUNIEM**); bērnu aprūpes pamati (auklīšu kursi, 40 stundas); grāmatvedības kursi bez priekšzināšanām; datorzinības ar/bez priekšzināšanām (32 stundas); vācu, angļu valoda ar/bez priekšzināšanām (80 stundas). Pieteikšanās un informācija pa tālr. 63322540 vai pic@kuldiga.lv.

JUMTU MAIŅA, remonts. Fasādes siltināšana, apdare. Materiālu piegāde. Tālr. 25300993.

Ēku siltināšana ar **EKOVATI**, gaisa spraugu aizpildīšana. Tālr. 27829190.

Siltinām mājas ar **EKOVATI**, granulām un termoputām. Tālr. 26748235.

Mētras VT – **TĪRĀM MIKSTĀS** mēbeles, matračus, paklājus, mazgājām logus. Tālr. 28134800.

ROKAM DĪKUS, GRĀVJUS. Piedāvā *Bobcat*, ekskavatora, evakuatora, autoceltņu (no 5 līdz 25 t) pakalpojumus. Tālr. 28134800.

SIA *Bērzi plus* notīra krūmu **AP-AUGUMU** no laukiem un grāvjiem. Pērkam zarus šķeldošanai un cirsmas izstrādei. Tālr. 29150380, 26458900.

ZĀĢĒJAM BAĻĶUS dēļos klienta sētā. Tālr. 26547957.

Pārv. **GATERIS**. Tālr. 22186086.

Tīrām **DZIĻURBUMUS**. Tālr. 29296723.

Tīra un remontē **AKAS**. Tālr. 27448331.

Tīra **AKAS**. Tālr. 26018109.

KAPU PIEMINEKĻI, apmales, sētiņas Baļožu ielā 6 (blakus pastam). Tālr. 28666270.

KAPAKMEŅI no laukakmens Dzirnava ielā 42.

PĒRK

SIA *Lāses AM* kautuve par labām cenām iepērk **GOVIS, BULLUS, TELES**. Bioloģiski sertificētiem lopiem augstas cenas. Piemaksa par nodoto lopu daudzumu, par gaļas šķirņu lopiem. Tālr. 29353243, e-pasts: lases@inbox.lv.

SIA *Kurzemes Gaļsaimnieks* – **BULLUS, GOVIS, TELES**. Transports bez maksas. Tālr. 63454845, 26569362, 26436271.

SIA *AIBI* iepērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS, AITAS, ZIRGUS**. Labas cenas. Samaksa tūlītēja. Svāri. Tālr. 26142514, 20238990.

Z/s *SMAIDAS* pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

Vieglās **AUTOMAŠĪNAS**, traktoru **PIEKABES, INVENTĀRU**. Tālr. 26104984.

MEŽUS, CIRSMAS, MALKU – ātra un laba samaksa. Palīdz noformēt dokumentus. Tālr. 26544462.

LATVIJAS MEŽU FONDS pērk **CIRSMAS, MEŽUS** un lauksaimniecības **ZEMI** visā Latvijā. Var būt ar apgrūtinājumu un bez taksācijas. Cenas augstas. Samaksa tūlītēja. Tālr. 29711172.

SIA *PRIEDES AG* pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS** un **CIRSMAS**. Tūlītēja, visaugstākā samaksa. Tālr. 26993794.

VĒLAS ĪRĒT

DZĪVOKLI Kuldīgā. Tālr. 25390980.

DZĪVOKLI Kuldīgā. Tālr. 28133961.

Labu **ARAMZEMI** āboliņa audzēšanai. Samaksa līdz 200 eiro/ha. Tālr. 29179992.

CRAFT WOOD pērk visu veidu **MEŽA ĪPAŠUMUS** visā Latvijā, cena 1000–10 000 EUR/ha. Atjaunojam taksācijas. Tālr. 26360308.

Latvijas mežsaimniecības uzņēmums par ļoti labu samaksu nopirks meža īpašumu vai arī augošus kokus jūsu īpašumā. Sertificēts taksators izgatavos meža inventarizācijas lietu, cirsmu skices, robežstīgu un kupicu atjaunošanu. Uzņēmuma mežzinis sniegs jums profesionālas konsultācijas par nepieciešamajām mežsaimnieciskajām darbībām jūsu īpašumā **BEZ MAKSAS**. Garantējam gan profesionālu un godīgu attieksmi, gan ļoti labu samaksu. Tālr. 26129919, 28368838, info@lmu.lv.

Kuldīgā, Mederu ielā 8, **ĀBOLUS**. Tālr. 22481824.

Visu veidu dārza un meža **OGAS, GAILENES, ĶIPLOKUS, PLŪMES**. Tālr. 20334876, 24795129.

Vārītas rudens **SĒNES, ĶIPLOKUS, GAILENES, BRŪKLENES, CIDONIJAS**, žāvētus **ĀBOLUS, PUPIŅAS**. Tālr. 29765478, 28361292.

Juvelieru darbnīca pērk **DZINTARU** un tā izstrādājumus. Tālr. 20323336.

Vecos padomju laika **FOTOOBJEKTĪVUS**. Tālr. 26277335.

RAGUS. Tālr. 22048516.

Pērku **RAGUS**. Tālr. 25551787.

IZĪRĒ

Labiekārtotu, mēbelētu vienistabas **DZĪVOKLI** ar plašu vannasistabu, kopējā platība 42 m² (nesmēķētājiem). Tālr. 29100317.

Starptautisks uzņēmums MERKURITA LV (40003907193) aicina darbā TIRDZNIECĪBAS KONSULTANTUS/-ES Kurzemes reģionā.

Ja esi pozitīvs/-a, aktīvs/-a un tev ir personīgais auto, sūti CV un motivācijas vēstuli e-pastā: info@merkurita.lv ar norādi *Konkurss* līdz 10.09.2017.

Labprāt savā komandā aicinām arī cilvēkus ar dzīves pieredzi. Izvēlētos kandidātus gaida profesionāla apmācība, labi organizēts darbs un augsts atalgojums. Tālr. uzzinām 67385955.

VESELĪBAS CENTRS 4 SPECIĀLISTI KULDĪGĀ!

BALTIJAS VĒNU KLĪNIKA
 VESELĪBAS CENTRA 4 FILIĀLE

14. SEPTEBRĪ

PLKST. 10:00 - 13:00
 KULDĪGAS SLIMNĪCĀ
 KONSULTĒS UN PIENĒMS
 PACIENTUS
 ĀRSTS-REZIDENTS:

Dr. **SERGEJS MIHAILOVS**
 "Veselības centrs 4" filiāles "Baltijas Vēnu klīnika"
 ķirurģijas ārsts-rezidents, specializējas
 asinsvadu ultrasonografijā.

UZZINI VAIRĀK: 20 550 550

Cenas:
 Kāju vēnu
 skrīnings:
12 EUR

Pieraksts pa tālr.:
20 550 550
 9.00 - 17.00 darba dienās

www.venas.lv

LĪDZJŪTĪBAS

*Tukša paliek lauku sēta,
 Klusa paliek istabiņa.
 Aplkusuši tēva soļi,
 Nav vairs tēva padomiņa.*

(T.dz./

Izsakām līdzjūtību Gunitai Ķimenei ar ģimeni, tēvu mūžībā pavadot.
 Abavas ielas 1. mājas kaimiņi

Izsakām līdzjūtību Jānim Ķimenim, no brāļa atvadoties.
Goldingen A mednieki

*Tāds divains klusums šodien priedēs,
 Tur dzenis serdie laukā sāpi kaj...*

(A.Vējāns./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Guntaram Egļiņam un tuviniekiem, sievu mūžībā pavadot.
 Mednieku kolektīvs *Tālava*

VAJADZĪGI

EOX-Metālapstrāde (40103227185) – **ME-TINĀTĀJI, VIRPOTĀJI, FRĒZĒTĀJI**, mēbeļu **TAPSĒTĀJI**. Tālr. 29845913.

Darbībai paplašinoties, SIA *Otaņķu Dzirnāvnīks* (42103015892) aicina darbā E kategorijas **ŠOFERUS** darbam Baltijā un Eiropā. Tālr. 29185566.

Darbībai paplašinoties, SIA *Otaņķu Dzirnāvnīks* (42103015892) aicina darbā B kategorijas **TRAKTORTEHNIKAS VADĪTĀJU**. Vēlama pieredze lauksaimniecībā. Tālr. 28808260.

Organizējam **BRIGĀDES** brūkleņu lasīšanai. Tālr. 20334876, 24795129 (i/u *Monta Biezbarde*, 30046912505).

A/s *PATA Saldus* (40003020121) aicina darbā **MEŽIZSTRĀDES MEISTARU** Kurzemes un Zemgales reģionam. CV lūdzam sūtīt e-pastā: info@patasaldus.lv līdz 15. septembrim.

SIA *Kurzemes nekustamie īpašumi* (48503013228) – **SARGS** tehnikas sargāšanai Rendā ar savu auto. Tālr. 29997676.

SIA *Courland Village* (41203023026) restorāns *Metropole* meklē **PAVĀRU** Kuldīgā. Labs atalgojums, nodrošināta dzīvošana. Pieteikties pa tālr. 24869169.

SIA *Taku meistars* (52103062761) aicina darbā **KRAVAS AUTOMAŠĪNAS VADĪTĀJU** ar C kategorijas autovadītāja tiesībām darbam uz neliela kravas auto. Darbs Skrudas novadā. Tālr. 29246015.

Profesionāla
 mežizstrādes
 konsultācija

NEPĀRDOD
Bet izstrādā

26125312
PROTO.LV

Viss par reklāmu
Kurzemniekā!
 Tālrunis 63324881.

Lasi mūs arī internetā:
www.kurzemnieks.lv

INTERESANTI

Pat ateisti tiesā ateistus

Pat tie cilvēki, kuri Dievam netic, citus neticīgos uzskata par mazāk morāliem nekā ticīgos, atklāj jauns pētījums. 13 ļoti atšķirīgās valstīs cilvēki visdrīzāk domāja, ka sērijveida slepkavam jābūt ateistam, ne ticīgajam. Šādas atziņas valda arī ļoti nereligiķiskās valstīs, piemēram, Somijā un Ķīnā. Reliģija acīmredzot joprojām atstājusi dziļas, paliekošas pēdas cilvēka morāles intuīcijā, norādījis psihologs Vils Džervais no Kentuki universitātes. Saskaņā ar 2014. gada aptauju, ASV aptuveni 3% pieaugušo sevi sauca par ateistiem, 4% apgalvoja, ka ir agnostiķi. 2007. gadā šie skaitļi attiecīgi bija 1,6% un 2,4%. Šogad aptaujā ar netiešiem jautājumiem par reliģiskiem uzskatiem, tiek lēsts, ka neticīgi ir ap 25% amerikāņu. Pērn Norvēģijas ikgadējais pētījums atklāja, ka par ateistiem atzīti 39% iedzīvotāju.

JOKI

– Tev nepatīk mani radnieki!
– Kā to ņem.
Tava māsa man patīk daudz labāk nekā tava māte!

Zinātnieki atklājuši, ka lielākā daļa problēmu ir atrisināmas diezgan vienkārši – vajag ņemt un izdarīt.

LAIKA ZIŅAS

ŠODIEN, 1. SEPTEMBRĪ

Dienas garums – 13 st. 54 min. Saule lec 6.26, riet 20.20.

Naktī +15°...+17°

R A D 3-4 m/s

Dienā +17°...+18°

R A D 2-3 m/s

RĪT, 2. SEPTEMBRĪ

Dienas garums – 13 st. 49 min. Saule lec 6.28, riet 20.17.

Naktī +13°...+14°

R A D 2-3 m/s

Dienā +13°...+14°

R A D 4-5 m/s

PARĪT, 3. SEPTEMBRĪ

Dienas garums – 13 st. 44 min. Saule lec 6.30, riet 20.14.

Naktī +13°...+14°

R A D 5 m/s

Dienā +15°...+16°

R A D 4-6 m/s

4. septembrī 18.00 Līvijas Rezevskas izstāžu zālē notiks mākslinieces **Sandras Eglītes** fotoizstādes *Svalbard pusnakts saules zeme* atklāšana, piedalīsies māksliniece **Indra Burkovska**. Kuldīgas kultūras biedrība *Līvija*

ATJAUNO VANNU EMALJU.
Tālrunis 20605520.

SKRUNDAS MŪZIKAS SKOLA
mācības sāk 1. septembrī 14.00
Skrunčas kultūras namā.
xxxxxxxxx
SKRUNDAS MŪZIKAS SKOLĀ
audzēkņu uzņemšana
4. septembrī 18.00.
Tāl. 63331354.

KONKURSS

KAS TĀ PAR VIETU PASAULĒ?

Izmantojot divus attēlus un nelielu informāciju par kādu pasaules vietu vai objektu, mēģini atpazīt, kā to sauc!

43. kārtā

Lielākais un populārākais šīs valsts kūrorts cauri gadsimtiem saglabājis pievilcību, pateicoties ne tikai ārstnieciskajiem minerālavinotiem, bet arī skaistajai dabai un lieliskajai 19. gs. stila arhitektūrai. Termālie avoti pēc ķīmiskā sastāva ir vieni no iedarbīgākajiem minerālūdeņiem. Kūrortā ir vairāk nekā 100 avotu, no kuriem 15 tiek izmantoti ārstēšanā. Avotiem ar zemu temperatūru ir atslābinošas īpašības, ar augstāku temperatūru – nomierinošas, tie palēnina žults un kuņģa sulas izdalīšanos.

Atbildes gaidām līdz 5. septembra 11.00; tās sūtīt konkursam *Pasaules pazinējs, Kurzemieks*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv vai iemest redakcijas durvju pastkastē.

42. kārtas atbilde: Mākoņu vārti jeb Pupa, Čikāga, ASV.

Pareizi atbildējuši: Velta Višņevska, Sandra Kveska, Indra Ābelīte, Ingars Neimanis, Mārcis Arājs, Ausma Kreidere, Vilnis Bēniņš (abi pēdējie iesūtījuši pareizu atbildi arī iepriekšējā kārtā).

AUGUSTA ERUDĪTS

Kā sauc Egejas jūras arhipelāga salu grupu, kas izvietojusies ap svēto Dēlas salu?

Atbildes līdz 4. septembra 12.00 atsūtīt e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv.

Atbilde: pasaulē pirmā avīze, kuras nosaukums aptuvenā tulkojumā nozīmē *Atskaite par ievērojamākajām un nozīmīgākajām ziņām*, izdota Strasbūrā vācu valodā.

Pareizi atbildējuši: Velta Višņevska, Indra Ābelīte, Ingars Neimanis.

LASĪTĀJS VAICĀ

Kazrožu sfinga kāpuri un tauriņi sastopami visā Latvijā.

Bieži sastopams

Avīzes lasītāja, kuldīdzniece Laima dārziņos Virkas ielā atradusi lielu kāpuru un vaicā, kas tas tāds.

Atbild Latvijas Dabas muzeja galvenais entomologs Nikolajs Savenkovs: „Tas ir kazrožu sfinga (*Deilephila elpenor*) kāpurs. Šīs sugas tauriņi lido naktī no maija beigām līdz augustam. Barojas ar ziedu nektāru. Kāpuri sastopami no jūlija līdz oktobrim. Barojas ar madāru, kazrožu, ugunspuķu un citu augu lapām. Nav kaitēklis. Suga sastopama visā Latvijā.”

Lāsmas Reimanes teksts un foto

DABAS BRĪNUMI

Pēc kā izskatās?

Kad kuldīdzniece Katrīnas siltumnīcā izauga šāds tomātiņš, bija daudz variantu, pēc kā tas izskatās. Daži domāja, ka pēc maza deguntiņa starp apaļiem vaigiem, citi...

Justīne Smilga
Jēkaba Aleksandra Krūmiņa foto

PADOMI

Kā kopt apavus

Regulāri kopjot, apavi kalpos daudz ilgāk. Pirms iegādes der izpētīt marķējumu, no kāda materiāla tie izgatavoti, jo katram veidam vajadzīga citāda kopšana un līdzekļi.

NO ĀDAS. Noslauki netīrumus ar mīkstu drānu vai sūkli! Lai ādas virsma vienmēr būtu mīksta un elastīga, vismaz reizi nedēļā iezied ar atbilstošu krēmu vai apstrādā ar citiem kopšanas līdzekļiem.

NO ZAMŠĀDAS. Netīrumus vajag noņemt ar mīkstu drānu, sūkli vai speciālu gumijas suku. Izvairieties no beršanas. Lai zamšādas apavi vienmēr izskatītos labi un saglabātu formu, jālieto tikai tiem domātie līdzekļi.

NO LAKĀDAS. Netīrumus noņem ar mitru un tad noslauka ar sausu drānu. Regulāri lietot tikai līdzekļus lakādai, tie to mīkstina un pasargā no pasprēgāšanas. Nedrīkst valkāt sniegā un lietū, kā arī aukstumā (ne zemāk par -5°C).

NO MĀKSLĪGAS ĀDAS VAI SINTĒTIKAS. Šie dažādie apavi pieļauj plašākas krāsu un dizaina variācijas. Tos nomazgā vai notīra ar samitrinātu drānu un noslauka ar sausu. Regulāri jāizmanto līdzekļi mākslīgajai ādai. Dažādām krāsām piemēroti atšķirīgi līdzekļi.

TĪRĪŠANA. Lai notīrītu netīrumus, jāizmanto birstīte, var pabirstēt zem tekoša ūdens. Ādas izstrādājumus nedrīkst tīrīt ar ziepēm, jo tās bojā ūdensnoturību. Labākais veids, kā tīrīt iekšpusi, ir lietot daudz vēsa ūdens un sūklīti. Iekšpusē ir daudz sāls un sviedru. Ilgākā laikā tie var iekšējos materiālus sabojāt.

ŪDENSNOTURĪBA. Ieteicami dabai labvēlīgi līdzekļi. Vislabākā ūdensnoturība būs tad, ja apavi tiks apstrādāti uzreiz pēc notīrīšanas – tiklīdz tie pilnībā nožuvuši. Apstrāde ieteicama dienu pirms uzvilšanas kājās. Ūdensnoturība garantēs sausas kājas. Neapstrādāta āda un tekstils ar laiku netīrumus un mitrumu uzkrāj, apavi pārstāj elpot, un kājas pastiprināti svīst. Vislabākā aizsardzība pret netīrumiem un mitrumu ir apstrādāt tos tīrus un sausus.

KOPŠANA. Ja ādu regulāri nekopj, tā kļūst trausla un zaudē sākotnējo izskatu. Kopšana dara ādu elastīgu, novērš mikroplaisājumus. Neatbilstošus tīrīšanas līdzekļus nelietot – ziepes u.tml. ādu bojā. Lai iekšpuse ātrāk izžūtu, var apavos ielikt avīzes un regulāri tās nomainīt.

ATSVAIDZINĀŠANA. Ja kājas apavos atrodas līdz 16 stundām dienā, tas nenovēršami rada svīšanu. Sviedrus uzsūc zeķes un apavi. Siltā un mitrā vidē rodas dažādas baktērijas. Regulāra apavu apstrāde no iekšpuses palīdz novērst smaku un baktēriju veidošanos.